

Technická univerzita v Liberci

FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÁ

Katedra: Tělesné výchovy a sportu
Studijní program: Ekonomika a management
Studijní obor
(kombinace): Management sportovní

Sportovní příprava a financování jezdce BMX a 4X Sports training and financing of BMX and 4X rider

Bakalářská práce: 11-FP-KTV-415

Autor:

Adéla Myšíková

Podpis:

Adresa:

Děčínská 554

407 22, Benešov nad Ploučnicí

Vedoucí práce: Mgr. Jaroslav Kupr

Počet

stran	grafů	obrázků	tabulek	pramenů	příloh
64	1	6	15	30	4

V Liberci dne: 27. 04. 2010

Čestné prohlášení

Název práce: Sportovní příprava a financování jezdce BMX a 4X
Jméno a příjmení autora: Adéla Myšíková
Osobní číslo: P08000563

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 60 – školní dílo.

Prohlašuji, že má bakalářská práce je ve smyslu autorského zákona výhradně mým autorským dílem.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval/a samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

Prohlašuji, že jsem do informačního systému STAG vložil/a elektronickou verzi mé bakalářské práce, která je identická s tištěnou verzí předkládanou k obhajobě a uvedl/a jsem všechny systémem požadované informace pravdivě.

Liberci dne: 27. 04. 2011

Adéla Myšíková

Poděkování

Především bych chtěla poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce Mgr. Jaroslavu Kuprovi za odborné vedení a předání cenných rad a zkušeností. Dále bych chtěla poděkovat Romaně Labounkové, jejím rodičům a panu Jiřímu Hegerovi za poskytnutí informací a materiálů, díky kterým mohla být práce podrobněji zpracována. Samozřejmě bych ještě chtěla poděkovat svým rodičům a přátelům, kteří se mnou měli trpělivost a podporovali mě během psaní této práce.

Sportovní příprava a financování jezdce BMX a 4X

Anotace

Hlavním cílem bakalářské práce je provést podrobnou analýzu sportovní přípravy a finančního zabezpečení reprezentantky České republiky v bikrosu a ve fourcrossu. První část práce je věnována obecnému představení bikrosu, fourcrossu a reprezentantky Romany Labounkové. Druhá část se zabývá sportovní přípravou a financováním závodnice. V kapitole o sportovní přípravě bylo zjištěno, že závodnice tráví mnoho hodin trénováním, ale poměrně málo se věnuje regeneraci, proto jedním z návrhů na zlepšení sportovní přípravy je zařazení pravidelné regenerace do týdenních tréninkových plánů. Za největší přínosy této práce lze považovat podrobné zpracování příjmů a výdajů v letech 2009, 2010 a promyšlené návrhy na jejich zlepšení. Uvedené analýzy a návrhy budou poskytnuty cyklistce pro zlepšení v následujících sezónách.

Klíčová slova

Bikros, fourcross, sportovní příprava, příjmy a výdaje.

Sports training and financing of BMX and 4X rider

Annotation

The main aim of the Bachelor thesis is to conduct a detailed analysis of sportstraining and financing of representative of the Czech Republic in bmx and fourcross. The first part is devoted to general introduction to bmx, fourcross and representative Romana Labunková. The second part deals with sportstraining and financing of rider. In the sportstraining section has been found that rider spends many hours training, but she devotes relatively little time to regeneration, so one of the proposals on the improvement of sportstraining is the inclusion of periodic regeneration to the weekly trainig plans. The greatest contribution of this work can be considered a detailed analysis of income and expenses of the years 2009, 2010

and thoughtful suggestions of their improvement. The above mentioned analysis and suggestions will be given to the rider for improvement in the coming seasons.

Keywords

Bicycle Motorcross, fourcross, sports training, income and expenses.

Die Sportbereitung und die Finanzierung für den 4X und BMX-Fahrer

Die Annotation

Das Hauptziel der Bachelorarbeit ist eine detaillierte Analyse der Sportbereitung und der finanzielle Sicherstellung der tschechische BMX und 4X Repräsentantin vornehmen. Der erste Teil der Arbeit widmet sich der allgemeine BMX, 4X und Romana Labounkova Vorstellung. Der zweite Teil befasst sich um die Sportbereitung und Finanzierung der Wettkämpferin. Im Kapitelum die Sportbereitung war ermittelt, dass die Wettkämpferin zu viele Stunden mit dem Training verbringt, aber ziemlich wenig widmet sie sich der Regeneration. Deshalb einer aus den Vorschlägen zur Verbesserung der Sportbereitung eine Einordnung der periodische Regeneration der wöchentlichen Trainings planen ist. Für die größte Beiträge dieser Arbeit kann man genaue Bearbeitung der Geldbezüge und der Aufwendungen in den Jahren 2009, 2010 und die planvolle Verbesserungsvorschläge betrachten. Die genannte Analysen und Vorschläge werden der Radfahrerin für die Verbesserung in folgender Radjahreszeit gewährt.

Stichwort

Der bicycle motocross, der fourcross, die Sportbereitung, der Geldbezüge und der Aufwendungen.

Obsah

Úvod.....	10
1 Cíle práce	11
2 Obecné představení bikrosu	12
2.1 Historie BMX ve světě	12
2.2 Historie BMX v České republice	14
2.3 Současnost v BMX.....	15
2.4 Technické podmínky bikrosu	16
2.4.1 Bikrosová trať	16
2.4.2 Bikrosové kolo	16
2.4.3 Výstroj BMX jezdce	17
2.5 Stručná BMX pravidla.....	18
2.6 Nominační kritéria v BMX pro postup na OH do Londýna 2012.....	19
2.7 Světové a české osobnosti bikrosu	20
3 Obecné představení 4X	21
3.1 Historie 4X	21
3.2 Současnost ve 4X	22
3.3 Technické podmínky fourcrossu	22
3.3.1 Fourcrossová trať	23
3.3.2 Fourcrossové kolo	23
3.3.3 Výstroj 4X jezdce	24
3.4 Stručná 4X pravidla.....	24
3.5 Světové a české osobnosti fourcrossu	25
4 Pohybové schopnosti a faktory ovlivňující výkon jezdce BMX a 4X.....	27

4.1 Pohybové schopnosti BMX a 4X jezdce	27
4.2 Faktory ovlivňující výkon BMX a 4X jezdce	28
5 Charakteristika závodnice Romany Labounkové.....	30
5.1 Nejlepší výsledky v BMX	31
5.2 Nejlepší výsledky ve 4X.....	33
6 Sportovní příprava v bikrosu a ve fourcrossu	34
6.1 Sportovní příprava závodnice.....	34
6.1.1 Sportovní sezóna 2009.....	37
6.1.2 Sportovní sezóna 2010.....	38
6.2 Sportovní zázemí závodnice.....	39
6.3 Návrhy na zlepšení sportovní přípravy	40
7 Financování.....	43
7.1 Příjmy a výdaje v roce 2009.....	45
7.2 Příjmy a výdaje v roce 2010.....	47
7.3 Celkové shrnutí financí v letech 2009, 2010	50
7.4 Návrhy na zlepšení financování	51
8 Závěr	53
9 Literatura	55
10 Seznam příloh.....	59

Seznam použitých zkratk a symbolů

BMX	bikros
ČR	Česká republika
ČSC	Český svaz cyklistiky
ČSTV	Český svaz tělesné výchovy a sportu
MČR	mistrovství České republiky
ME	mistrovství Evropy
MS	mistrovství světa
OH	Olympijské hry
SP	Světový pohár
SVAZARM	Svaz pro spolupráci s armádou
UCI	Světová cyklistická unie
4X	fourcross

Úvod

Tématem bakalářské práce je analýza sportovní přípravy a finančního zabezpečení jezdce cyklistických disciplín BMX (bikros) a 4X (fourcross). Pro konkrétnější zpracování tématu byla oslovena úspěšná závodnice Romana Labounková. Vybraná cyklistka je zařazena již několik let do reprezentace ČR, ale není členkou žádného mezinárodního teamu, který by se o ni plně postaral jak po sportovní tak i po finanční stránce.

Téma práce jsem si vybrala z důvodu praktického využití analýz v dalších závodních sezónách cyklistky. Především bych chtěla závodnici pomoci zdokonalit finanční zázemí, které by vedlo ke zlepšení sportovní přípravy.

Začátek práce je věnován seznámení čtenářů s neustále se rozvíjejícími disciplínami bikrose a fourcrossu. Především je zde podrobněji rozepsána česká a světová historie. Dále je několik odstavců věnováno současné situaci v obou sportech a jejich technickým podmínkám. Na konci těchto kapitol jsou stručně popsána pravidla obou sportů.

Po obecném představení jednotlivých disciplín následuje kapitola, která se věnuje pohybovým schopnostem a faktorům, které ovlivňují výkon bikrosového či fourcrossového závodníka.

V další části je představena reprezentantka Romana Labounková. V této kapitole je uvedena sportovní minulost závodnice a jsou zde předloženy dosavadní největší úspěchy v BMX i ve 4X.

Šestá kapitola se zabývá sportovní přípravou závodnice. Zde je popsáno, jak vypadá roční tréninkový cyklus, včetně zajímavých ukázek týdenních tréninkových plánů. Dále je v této části nastíněna sportovní sezóna 2009 a 2010, kde se čtenáři dozví, jak a kde reprezentantka trénuje a kolik absolvovala závodů v jednotlivých sezónách. Konec této kapitoly je věnován sportovnímu zázemí reprezentantky.

Další kapitola je zaměřena na analýzu finančního zabezpečení Romany Labounkové. Na začátku jsou uvedeni jednotliví sponzoři. Poté jsou podrobně rozepsány příjmy a výdaje v letech 2009, 2010 a závěr kapitoly se věnuje celkovému shrnutí financí a návrhům na zlepšení současné finanční situace.

1 Cíle práce

Hlavním cílem bakalářské práce je provést podrobnou analýzu současného stavu sportovní přípravy a finančního zabezpečení reprezentantky České republiky v BMX a ve 4X (Fourcross).

Dílčí úkoly:

- 1) Obecné představení cyklistických disciplín bikrosu a fourcrossu.
- 2) Obecné představení cyklistky.
- 3) Nastínění sportovní přípravy cyklistky.
- 4) Zpracování účetních výkazů cyklistky a jejich vyhodnocení.
- 5) Nalezení návrhů ke zlepšení dosavadního stavu cyklistky.

2 Obecné představení bikrosu

BMX (neboli bikros) je poměrně mladá cyklistická disciplína, která je od roku 2008 zařazena do olympijského programu. Jedná se o individuální sport, při němž závodníci mezi sebou soupeří na speciálně upravené technické dráze, která je dlouhá od 300 do 400 metrů.

Bikros je velmi zábavný a akční sport, určený pro každého, kdo má odvahu si stoupnout na startovní zařízení mezi dalších sedm jezdců a maximální rychlostí se vydat na technicky náročnou trať. Při bikrosové závodě není rozhodující čas jednotlivce, ale hlavní je projet jako první cílovou páskou.

Mezi velké plusy tohoto sportu patří naprostá nepředvídatelnost výsledku, každý má totiž šanci vyhrát a to díky mnoha faktorům, které mohou ovlivnit výkon závodníka. Pro dosažení co nejlepšího výsledku je nutná všestranná připravenost závodníků, což znamená fyzickou přípravu (např. rychlost, síla, výbušnost atd.), ale také jsou potřebné technické dovednosti na trati, orientace ve skupině či psychická vyrovnanost před startem.[3]

Dle Babáka (1992, str. 7) „*Název BMX znamená - bicykle moto cross – zkráceně bikros. Tato slova odpovídají jednotlivým písmenům zkratky:*

BI (z latiny) dvojnásobek, dvě

CYKLE (z řečtiny) kruh

BICYKLE (z angličtiny) dva kruhy, kola, jízdní kolo

MOTO (z latiny) pohybovat se sem a tam

X (z americké angličtiny) = CROSS – znamená kříž“

2.1 Historie BMX ve světě

Bikros vznikl na přelomu 60. a 70. let 20. století v Jižní Kalifornii ve Spojených státech amerických, kde se konaly víkendové závody na terénních okruzích, které připomínaly malé motokrosové dráhy a obsahovaly mnoho nástrah v podobě kamenů, kořenů či bahna. Velmi rychle se bikros rozšířil do celé Ameriky a stal se

mezinárodním sportem. V jedné chvíli byl bikros v útlumu a to v období, kdy ve světě převažoval zájem o horská kola. Nicméně mnoho známých závodníků na horských kolech či motokrosařů začínalo svoji sportovní kariéru na bikrosových kolech.[27]

Bikrosové tratě se nejprve skládaly z jednoduchých skoků (lavic a boulí), ale s přibývajícím rokem se skoky a zatáčky rekonstruovaly, až se dostaly do současné podoby (rozmanité skoky, klopené zatáčky atd.). Dříve stál startér před jezdci s cedulí nad hlavou, kde bylo napsáno 10 a 5, což znamenalo počet sekund do startu, poté odjistil startovací zařízení a jezdci tak mohli vyjet na trať. Dnes je vše řízeno počítači a semaforem, které ukazují, kolik zbývá vteřin do spadnutí startovacího zařízení.[2, 30]

Mnoho firem se specializovalo na výrobu bikrosových kol, ale většina jejich kol byla velmi těžká. Proto otec bikrosového jezdce Gary Turner, který měl zkušenosti se svařováním chrom-molybdenu, v roce 1973 vyrobil pro svého syna lehký závodní rám, který získal výbornou reputaci. O několik měsíců později začal Gary Turner spolupracovat se sponzorem mnoha závodníků Richardem Longem. V roce 1979 založil Gary Turner s Richardem Longem svou cyklistickou firmu GT, která je i dnes jednou z největších cyklistických firem na světě.[1]

Koncem 70. let minulého století se bikros dostal za hranice amerického kontinentu, a to do Evropy, zejména do Francie. V roce 1981 byla založena Mezinárodní bikrosová federace (International BMX Federation), která byla vedena pod motokrosovou federací. Rok poté se konalo první Mistrovství světa v BMX v Daytonu v USA. Bikros se stále vyvíjel a začal mít více společného s cyklistikou než s motorismem, proto se v roce 1993 začal začleňovat do Mezinárodní cyklistické unie (UCI).[2, 30]

Podle Horákové (2008) existuje v dnešní době jen jedna organizace, která není pod záštitou UCI a tou je Americká bikrosová asociace (ABA). Tato asociace pořádá své závody i své mistrovství světa pouze na území USA.

První mistrovství světa, které pořádala UCI, se konalo v Brightonu ve Velké Británii v roce 1996. Od té doby až do roku 2002 federace UCI společně s asociací ABA pořádali mistrovství světa.[15]

Dalším velmi důležitým datem v bikrosu se stal rok 2003, kdy mezinárodní olympijská komise zařadila bikros do programu letních olympijských her v Číně, jako jednu z hlavních disciplín.

Ještě v témže roce se konal světový pohár pod názvem UCI Supercross BMX, značen zkratkou SX. Nejprve na supercrossových tratích závodili pouze muži. Od roku 2007 se do seriálu SX závodů přidává i kategorie žen. Olympijský závod v Číně se jel na supercrossové BMX dráze, což bylo velmi atraktivní nejen pro diváky na místě, ale i televizi.[3]

2.2 Historie BMX v České republice

Do České republiky se bikros dostal poprvé v roce 1984 a ihned se stal neuvěřitelně oblíbeným sportem, a to především u mladých jezdců. Český výrobce Velamos Sobotín stavěl dvacetipalcová kola v obrovském množství, čímž zajistil materiál příznivcům tohoto mladého sportu. SVAZARM a ČSTV často pořádaly své závody, které se konaly mnohdy v jednom termínu. Šumperk, Rudná, Ostředek a další patřily zpočátku mezi hlavní střediska u nás. Po pádu železné opony začali naši jezdci závodit v sousedních zemích, kde byli velmi úspěšní především v mládežnických kategoriích.[3]

Úspěchy našich mládežníků byly prisuzovány bikrosové všeobecné přípravě, která vychovávala nejen zkušené závodníky v BMX, ale také v motokrosu či jiných cyklistických disciplínách. Bohužel mnoho závodníků po pár letech „přesedlalo“ na jiný sport, proto byl bikros často chybně označován jako sport pro děti.

První MS, kterého se účastnila česká výprava, se konalo v roce 1991 ve Španělsku. Zlatou medaili vybojoval Vladislav Khás.[15]

V roce 1995 se konaly první mezinárodní závody v České republice, konkrétně v Milovicích pod názvem INTERNATIONAL CUP. Od té doby se u nás každoročně pořádají závody jako je Evropský pohár, Mistrovství Evropy atd. Tyto závody se konají na tratích, které splňují evropská měřítka. V ČR jsou to dráhy v Klatovech, Pardubicích, Třinci či Praze - Bohnicích.[3]

2.3 Současnost v BMX

Stejně jako v jiných sportech se i v bikrosu začali objevovat profesionálové, a to především díky zařazení BMX do olympijských her. Bikros již několik let není pouze doménou USA nebo Evropy, ale je velmi populární také v Jižní Americe, Austrálii, Japonsku či v Jihoafrické republice.

Novinkou posledních let se stala disciplína UCI Supercross BMX, která se jezdí na podobné dráze jako je bikros, ale startuje se z rampy vysoké až 8 m. Skoky na supercrossové dráze jsou obrovské a zatáčky bývají hodně klopené. To vše je dělané kvůli zatraktivnění sportu, jak pro diváky v místě závodu, tak pro diváky u televizních obrazovek.

V současné době je český bikros zaštiťován Českým svazem cyklistiky a je řízen tříčlennou komisí BMX. Počet vydaných členských licencí v ČR se pohybuje kolem 500 ročně. Zaregistrovaných týmů bylo v roce 2010 přibližně 42. V České republice se pořádá několik seriálů závodů, mezi které patří Českomoravský pohár, Český pohár, Mistrovství České republiky atd.[29, 30]

V posledních letech se bikros nachází v mírném úpadku, který je z části způsoben rozvíjející se cyklistickou disciplínou fourcrossem.[15]

Obrázek č. 1: BMX závod ve Francii 2007 (vlastní zdroj)

2.4 Technické podmínky bikrosu

Tato kapitola je věnována technickým podmínkám, bez kterých by se bikros nedal provozovat. Mezi podmínky cyklistické disciplíny BMX patří bikrosová trať, bikrosové kolo a vybavení jezdce.

2.4.1 Bikrosová trať

Bikrosové tratě bývají uměle postaveny v přírodě či v zastřešených halách. Délka dráhy je nejčastěji od 300 do 500 metrů. Celá dráha se nachází na malé ploše a výškový rozdíl mezi startem a cílem není velký. Základními prvky jsou startovací pahorek, zatáčky a skoky. Startovací pahorek obsahuje startovací zařízení, které zaručuje závodníkům regulérní start všech osmi jezdců. Pojmem startovací zařízení je myšlena startovní rampa, semafor a mechanismus, který ovládá spuštění rampy. První část tratě se nazývá startovní rovina, která se měří od startovacího zařízení po konec první zatáčky. Již na startovní rovině mohou být postaveny různé druhy skoků. Zatáčky mají různý poloměr a rozdělují trať na několik částí.[3, 4, 5]

Skoky představují technickou část tratě a jsou stavěny převážně z hlíny a šotoliny, která je na povrchu. Na bikrosových tratích se staví mnoho druhů skoků. Mezi běžně používané skoky, které se různě kombinují, patří dvojskoky, trojskoky, lavice a postupný skok. Skoky na trati přitahují jak jezdce, tak i diváky, kteří touží po adrenalinu a vzrušení. Obrázky vybraných bikrosových tratí jsou k nalezení v příloze č. 1.[15]

2.4.2 Bikrosové kolo

Závodní bikrosová kola mají rozměr 20 palců nebo 24 palců (cruiser). Na čtyřicetipalcových kolech závodí především starší jezdci. Tato kola jsou v porovnání s dvacetipalcovými delší, mají větší obvod kol, tudíž jsou stabilnější a rychlejší.[15]

Na bikrosových tratích je k vidění mnoho různých variant rámu, které jsou nejčastěji vyrobeny z chrom-molybdenových či duralových trubek. Novinkou posledních let jsou karbonové rámy. Bikrosově rámy vyrábí a neustále vyvíjí řada specializovaných cyklistických firem, mezi nejznámější patří GT, Redline, Haro a Author. Na vývoji kol se podílejí i jezdci, kteří jsou většinou sponzorováni určitou značkou bikrosových kol.

Při výběru bikrosového kola se mimo jiné klade velký důraz na komponenty, které by měly být kvalitní a lehké, často bývají také vyrobeny z karbonu (např. vidlice či brzdy). Dle pravidel nesmí být součástí bikrosového kola přehazovačka, závodníci musí mít pouze jeden převod. Vidlice na bikrosovém kole musí být pevná a nesmí být svařovaná. Pokud je vidlice svařovaná může znovu prasknout a to by mohlo vést k vážným zraněním. Bikrosově pláště jsou k dostání v několika šířkách. Šíře pláště se určuje podle hmotnosti jezdce, mladí jezdci mají nejčastěji rozměry 20 x 1 1/8, 20 x 1 3/8 a jezdci nad 40kg používají pláště 20 x 1,5, 20 x 1,75 nebo 20 x 2,1. Pedály jsou buď platformové, nebo nášlapné. Nášlapné pedály mohou mít závodníci na kolech až od 12 let, a to z důvodu nebezpečí úrazu. Na platformových pedálech se jezdci lépe učí techniku na kole, na druhou stranu nášlapné pedály pomáhají závodníkům k rychlejším startům a rychlejším výjezdům ze zatáček. Brzda bývá pouze na zadním kole, jelikož je málokdy používána. [3, 4, 15]

2.4.3 Výstroj BMX jezdce

Povinná výbava jezdce je tvořena ochrannou přilbou s integrálem, kalhotami s dlouhými nohavicemi, dresem s dlouhým rukávem a dlouhoprstými rukavicemi. V dnešní době je bohatý výběr dresů a kalhot, které jsou šity v různých velikostech a barvách. Také se dnes více myslí na ženy v podobě dámských střihů a dámských motivů na oblečení.

Doporučené, ale nikoli povinné jsou chrániče, kterých je hodně druhů, např. chrániče na holeně, chrániče na kolena, chrániče na lokty atd. V současné době jsou

chrániče vyrobeny z pohodlných a lehkých materiálů a často bývají anatomicky tvarované, čímž pomáhají závodníkům k lepším výkonům.[3, 15]

Obrázek č. 2: Výstroj Romany Labounkové (vlastní zdroj)

2.5 Stručná BMX pravidla

Pravidla v České republice se řídí mezinárodními pravidly UCI.

Systém závodů je zobrazen na následujícím příkladu: v určité věkové kategorii se přihlásí na start závodu 64 jezdců, ti se rozdělí do 8 skupin po osmi jezdcích. Každá skupina musí odjet tři kvalifikační jízdy, ze kterých postoupí 4 jezdci do čtvrtfinále. Celkem tedy postupuje 32 závodníků, kteří se rozdělí na 4 skupiny po 8 jezdcích. Ve čtvrtfinále se jede pouze jedna jízda, ze které první 4 závodníci postupují dále do semifinále. Semifinále se skládá ze dvou skupin po 8 jezdcích, opět postupují jen 4 závodníci. Následuje jedna finálová jízda s osmi jezdci. V bikrose není důležitý čas, ale pořadí jezdců, ve kterém projeli cílovou čarou.

Chlapci jezdící na dvacetipalcových BMX kolech jsou rozděleni do kategorií podle věku. Chlapecké kategorie jsou od 6 let do 16 let vždy po jednom roce -

šestiletí závodníci jezdí společně, sedmiletí závodníci jezdí společně atd., další kategorie jsou Junior Men (17-18 let) a Elite Men (19 let a více).

Dívčí kategorie na dvacetipalcových kolech jsou stejné jak u chlapců, dále pak soutěží v kategoriích Junior Women (17-18 let) a Elite Women (19 let a více). Jelikož dívek v České republice jezdí málo, bývají většinou o jeden rok omlazeny, což znamená, že závodí v kategorii s o rok mladšími chlapci.

Zvláštní kategorie jsou vypsány pro závodníky a závodnice, kteří jezdí na čtyřiadvacetipalcových kolech. Tito jezdci jsou rozděleni do kategorií také podle věku: 13/14, 15/16, 17/29, 30/39, 40+. Ti nejlepší jezdci jsou zařazeni v kategoriích Junior Cruiser, Elite Cruiser a Girls Cruiser.[4, 30]

2.6 Nominační kritéria v BMX pro postup na OH do Londýna 2012

Závodníci v předolympijském období (2008-2012) mohou vyjíždět body ze závodů do tzv. rankingu, který na konci předolympijského období určí, kolik jezdců (z daného státu) se může účastnit OH. Česká republika má možnost vyjet 3 místa pro muže a 2 místa pro ženy. Postup při nominaci je následující: **první** nominovaný závodník bude ten, který získá pro ČR nejvíce bodů do olympijského žebříčku za celé kvalifikační období 2008-2012 (v kategoriích Elite Men, Elite Women). Důležité je, aby byl závodník zdravý a jeho sportovní výkony neklesly v olympijském roce. Závodník se musí účastnit Mistrovství ČR v BMX v letech 2011 a 2012.

Jako druhý bude nominovaný jezdec, který získal nejvíce olympijských bodů (v kategoriích Elite Men, Elite Women) v posledním kvalifikačním období, což je od 1. srpna 2011 do 31. května 2012. Také se musí účastnit Mistrovství ČR v letech 2011 a 2012.

Třetí místo na OH mohou získat pro ČR pouze muži v kategorii Elite Men. Pokud ČR toto místo, pak bude nominovaný jezdec, jenž získal jako druhý nejvíce olympijských bodů v posledním kvalifikačním období. I tento závodník se bude muset účastnit Mistrovství ČR v letech 2011 a 2012.

Všichni závodníci, pokud se chtějí účastnit OH, nesmí odmítnout reprezentačního trenéra, který je v průběhu roku nominuje do kvalifikačních závodů OH 2012.[22]

2.7 Světové a české osobnosti bikrosu

Dale Holmes byl jedním z prvních profesionálních BMX jezdců. Narodil se v Anglii 6. října 1971. Tento závodník dokázal dvakrát vyhrát mistrovství světa (1996, 2001), jednou vyhrál mistrovství Evropy a Světový pohár.[8]

Maris Strombergs je lotyšský profesionální jezdec, který se narodil 10. března 1987. Mezi jeho největší úspěchy patří první místo na Olympijských hrách v Pekingu (2008) a dvě první místa na mistrovství světa v kategorii Elite Men (v roce 2008 a 2010).[18]

Sam Willoughby je Australan, narozený 15. srpna 1991. Sam Willoughby se stal juniorským mistrem světa v roce 2006 a 2008. Tento jezdec má velký talent a tak i v elitní kategorii vždy bojuje o vítězství.[24]

Michal Prokop je jedním z nejlepších českých jezdců v BMX i 4X, narodil se 1. dubna 1981. Mezi jeho největší úspěchy patří 2. místo v celkovém pořadí Světového poháru UCI Supercross BMX 2006, 1. místo v UCI World BMX rankingu.[21]

3 Obecné představení 4X

4X (také fourcross nebo 4-cross) je relativně nová cyklistická disciplína, která se jezdí na šestadvacetipalcových horských kolech. Tento sport je určen především pro zkušenější jezdce, kteří se nebojí rychlosti a dobře ovládají své kolo v technických pasážích tratě. Obecně se dá říci, že cyklistická disciplína fourcross je velmi podobná bikrosu. Tratě obou sportů jsou takřka stejné, ale na první pohled je viditelný hlavní rozdíl a to ten, že fourcrossové jsou postaveny z kopce dolů. 4X je velmi atraktivní sport pro diváky i závodníky, protože na startu nelze přesně určit, kdo vyhraje. Aby se jezdcí závod povedl, musí dobře odstartovat, poté musí rychle projet technickými pasážemi a nesmí soupeřům ustoupit při osobních kontaktech na trati. Všecky tyto podmínky teoreticky vedou k vítězství, ale během závodu často dochází k pádům, které také ovlivňují výsledek závodu.[9, 13, 25]

3.1 Historie 4X

Na vzniku fourcrossu se zasloužila cyklistická disciplína dual, což byl paralelní slalom dvou jezdců. Dual se jezdil vyřazovacím způsobem na dvě jízdy na slalomové trati. Svah byl mírnější, než při sjezdu na horských kolech a trať byla kratší, zato technicky náročnější a to díky mnoha zatáčkám. První dualové závody v České republice se konaly v roce 1994 ve Vrchlabí. O čtyři roky později se pořádal první ročník Světového poháru v dualu a v tomtéž roce vyhrál titul mistra Evropy český jezdec Michal Maroši. V České republice se v roce 2000 uskutečnil první Český pohár v dualu, který opět vyhrál M. Maroši. Rok poté český závodník Michal Prokop vybojoval 2. místo ve Světovém poháru.

Začátky samotné disciplíny fourcross se datují kolem roku 2000. V roce 2002 nahradila tato disciplína dual ve Světovém poháru UCI. V České republice se v tomtéž roce konal první ročník Českého poháru ve fourcrossu. A o rok později se stal český závodník M. Prokop mistrem světa ve švýcarském Luganu. Čeští fourcrossové jezdci jsou už od začátku této disciplíny velmi úspěšní na evropských i světových závodech.[13, 27]

3.2 Současnost ve 4X

Fourcross je v současné době pod záštitou Českého svazu cyklistiky, který spadá pod Český svaz tělesné výchovy. Závodníci jezdící od dětství BMX často ve vyšším věku přecházejí na 4X nebo absolvují alespoň některé fourcrossové závody. Díky tomu Česká republika již řadu let figuruje na předních místech světového žebříčku.

Mezi známé české seriály závodů patří např. Český pohár 4X, Mistrovství ČR 4X, Moravská Fourcrossová liga, Česká Fourcrossová liga a další.[10, 13, 25]

Obrázek č. 3: 4X závody MS 2008 (vlastní zdroj)

3.3 Technické podmínky fourcrossu

Fourcross se jezdí na upravených tratích. Cyklisté závodí na speciálních kolech, která jsou sestavována přímo pro tuto disciplínu. Všichni jezdci musejí mít výstroj, která odpovídá určitým parametrům. V následujících podkapitolách jsou jednotlivé technické podmínky podrobně popsány.

3.3.1 Fourcrossová trať

Fourcrossové tratě jsou postaveny nejčastěji v přírodě nebo na okrajích měst. Délka 4X tratě se pohybuje mezi 300 až 500 m a šířka bývá přibližně 6 m. Fourcrossová dráha není tolik náročná na údržbu jako bikrosová dráha, tudíž je možné ji postavit i na obyčejné louce. Důležité je vyznačení tratě a sklon kopce, na kterém je postavena. Součástí fourcrossové tratě jsou umělé i přírodní překážky, které musejí jezdcí co nejrychleji projet. Start závodu je vždy na kopci kde se nachází startovací zařízení. Fourcrossové startovací zařízení je na rozdíl od bikrosového určeno pouze čtyřem závodníkům. Mezi technické překážky na trati patří především různě velké klopené zatáčky, skoky, boule či „rock section“ (část tratě s velkými kameny, přes které závodníci musí přejet). Cíl závodu je o několik desítek metrů níže než start a je vyznačen cílovou páskou, která rozhoduje o konečném umístění závodníků.

3.3.2 Fourcrossové kolo

4X závodní kolo má rozměr 26 palců, může být pevné nebo odpružené. Pevné kolo má pouze odpruženou přední vidlici, kdežto odpružené kolo má odpruženou přední vidlici a odpružený zadní tlumič, který pomáhá závodníkům v technických pasážích tratě. Rozdíl mezi těmito koly je především ve váze a v geometrii rámu. Fourcrossové tratě bývají rozdílné a proto někteří jezdci mají oba typy kol a podle náročnosti tratě se před závodem rozhodnou, jaké kolo použijí. Velikost fourcrossového rámu je poměrně malá a to z důvodu lepší ovladatelnosti na technických částech dráhy. Rámy musí být v určitých částech více vyztužené, jelikož při závodech dochází k mnoha nevyhnutelným nárazům, které by běžný rám těžko vydržel.

Přední vidlice mívají nejčastěji odpružení od 80 do 100 mm. Představec se používá kratší a řídítka jsou prohnutá a širší kvůli lepší ovladatelnosti kola. Součástí 4X kola je zadní přehazovačka a jeden převodník. Dále mívají jezdci na kole u převodníku tzv. napínák, který zabraňuje spadnutí řetězu. Na sobě nezávislé brzdy se

dávají na přední i zadní kolo, nejčastěji se používají kotoučové z důvodu lepších brzdných vlastností. Pláště jsou velmi důležitou součástí kola, protože právě ony často rozhodují o výsledku celého závodu. Závodníci často mění pláště na kole podle typu tratě či podle počasí. Pedály se používají platformové či nášlapné. Gripy mají na koncích šroubek, kterým se přidělávají na pevno k řídítkům, aby se neprotáčely a nedošlo tak k nečekaným pádům.

Mezi nejznámější výrobce fourcrossových kol se řadí americké značky GT, Specialized, Yeti, ale také česká značka Author.

3.3.3 Výstroj 4X jezdce

Povinnou výbavou závodníků je přilba s pevnou skořepinou a integrálním chráničem na obličej. Fourcrossové přilby musejí být oficiálně homologovány pro motorismus nebo cyklistiku. Dále jezdci musejí mít dlouhoprsté rukavice, chrániče loktů s tuhou skořepinou, chrániče kolen s tuhou skořepinou a chránič páteře s tuhou skořepinou. Je doporučováno, aby jezdci používali chrániče krční páteře, ramen, předloktí, holení a hrudníku.[25]

3.4 Stručná 4X pravidla

Pravidla fourcrossu se řídí soutěžním řádem horských kol Českého svazu cyklistiky, která jsou vydána na základě pravidel pro disciplínu fourcross vydaných UCI. Závodí se ve čtyřech lidech. Závody se jezdí vyřazovacím způsobem. Nejprve závodníci absolvují kvalifikaci, což znamená, že každý závodník projede trať sám. Na základě časů z kvalifikace jsou jezdci nasazováni do postupového klíče. Pokud se na start závodu v jedné kategorii přihlásí 96 závodníků, pak je závod vypsán na 32 jízd prvního kola. V případě, že se na závod v jedné kategorii přihlásí 48-96 závodníků, tak je závod vypsán na 16 jízd prvního kola (1/16 finále). Pokud se na start v jedné kategorii přihlásí 24-47 jezdců, je vypsán závod na 8 jízd prvního kola (osmifinále). V případě, že se na start v jedné kategorii přihlásilo 12-23 závodníků,

tak se pojedou 4 jízdy prvního kola (čtvrtfinále). Z každého kola postupují první dva jezdci, kteří projeli cílovou čarou.

Závody bývají rozděleny na jednotlivá kola: dvaatřicetifinále (1/32 finále), šestnáctifinále (1/16 finále), osmifinále (1/8 finále), čtvrtfinále (1/4 finále), semifinále (1/2 finále), malé finále o 5. až 8. místo, velké finále o 1. až 4. místo.

Kategorie jsou rozděleny na:

Ženy – od 15 let

Junioři – ve věku 15-18 let

Muži – od 19 let [25]

3.5 Světové a české osobnosti fourcrossu

Všichni světoví jezdci, kteří jsou dále uvedeni, mají jedno společné, a to, že každý několik let absolvoval bikrosové závody než se pustil po 4X trati dolů.

Jared Graves je australský profesionální jezdec, který se narodil 16. prosince 1982. V roce 2009 se tento závodník stal mistrem světa a vítězem celkového pořadí Světového poháru. O rok později našel Jared jednoho přemožitele na trati mistrovství světa, ale prvenství v celkovém pořadí Světovém poháru udržel.[16]

Brain Lopes je Američan, který se narodil 6. září 1971. Tento jezdec se stal profesionálem už v 17 letech. Brain se specializoval na cyklistické disciplíny sjezd, dual a 4X. Během závodní kariéry nasbíral 18 titulů - 9krát vyhrál Norba National Series Champion, 6krát se stal vítězem Světového poháru a 4krát vyhrál titul mistra světa.[6]

Michal Prokop patří mezi nejúspěšnější jezdce v BMX a 4X. V roce 2011 oslaví své třicáté narozeniny. Michal je dvojnásobný mistr světa ve 4X, trojnásobný fourcrossový mistr Evropy a dvojnásobný vítěz celkového pořadí Světového poháru ve 4X.[19]

Tomáš Slavík je studentem na Masarykově Univerzitě v Brně. Mezi jeho největší úspěchy v sezóně 2010 patří titul mistra světa, druhé místo v celkovém pořadí Světovém poháru a druhé místo na ME.[23, 26]

Jana Horáková se narodila 4. září v Prostějově. Jana dokázala vyhrát mistrovství světa ve 4X v roce 2004, třikrát vyhrála závod Světového poháru. Tato závodnice je jednou z největších fourcrossových konkurentek Romany Labounkové.[15]

Důkazem toho, že čeští reprezentanti patří mezi absolutní světovou špičku, jsou tabulky č. 1 a č. 2.

Tabulka č. 1: Celkové pořadí národností ve 4X v roce 2010 v kategorii Elite Men

Pořadí	Národnost		Body
1.	Česká republika	CZE	2,385
2.	Rakousko	AUT	2,085
3.	Velká Británie	GBR	1,825
4.	Austrálie	AUS	1,804
5.	Nizozemsko	NED	1,3

Tabulka č. 2: Celkové pořadí národností ve 4X v roce 2010 v kategorii Elite Women

Pořadí	Národnost		Body
1.	Česká republika	CZE	3,521
2.	Austrálie	AUS	2,103
3.	Nizozemsko	NED	1,847
4.	Švýcarsko	SUI	1,461
5.	Německo	GER	1,209

4 Pohybové schopnosti a faktory ovlivňující výkon jezdce BMX a 4X

Při bikrosových a fourcrossových závodech ovlivňují výkon jezdce nejen pohybové schopnosti, ale také faktory, které na něj působí. Tyto dvě složky jsou pro závodníky velmi důležité, a proto jsou v následujících podkapitolách podrobněji vysvětleny.

4.1 Pohybové schopnosti BMX a 4X jezdce

Disciplíny BMX a 4X obsahují souhrn mnoha lidských schopností, které jsou vykonány během pár desítek sekund. Mezi základní pohybové schopnosti patří síla, vytrvalost, rychlost, obratnost a pohyblivost. V následující části jsou definovány jednotlivé schopnosti a jsou uvedeny příklady jejich potřeby při BMX a 4X.

Síla je schopnost překonat či udržet vnější odpor. V bikrosu a ve fourcrossu se síla rozvíjí hlavně jízdou na kole, což se nazývá speciální síla.

Vytrvalost je schopnost opakovaně provádět pohybovou činnost v submaximální, střední a mírné zátěži bez snížení efektivity. V BMX a ve 4X je důležitá především vytrvalost obecná a rychlostní. Obecná vytrvalost se rozvíjí pomalými intervalovými tréninky, kdežto rychlostní vytrvalost se rozvíjí rychlými intervalovými tréninky.

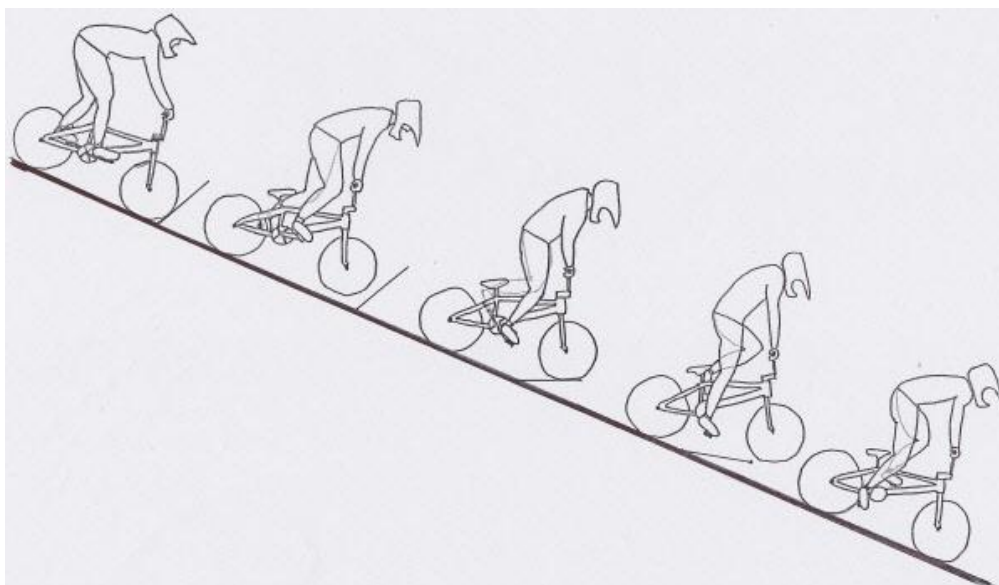
Rychlost je schopnost vykonat pohybovou činnost v co nejkratším čase. V BMX a ve 4X se mimo jiné uplatňuje rychlost reakce, která je velmi důležitá při opakovaných startech.

Obratnost je schopnost provést přesně koordinovaný pohyb. Tato schopnost se uplatňuje v BMX a ve 4X při osvojování techniky s kolem.

Pohyblivost znamená schopnost týkající se rozsahu pohybu. V BMX a ve 4X tato schopnost ovlivňuje úroveň techniky jízdy.[3, 11]

Bikrosový i fourcrossový závod začíná startem, při kterém závodník musí vynaložit maximální úsilí, aby dosáhl co nejvyšší rychlosti. Po startovním vypětí se

závodník snaží udržet maximální rychlost během celého závodu, pomocí vysokofrekvenčního pohybu nohou v pedálech. Během jízdy na bikrosovém a fourcrossovém kole jsou zapojeny především svaly dolních končetin, ale také svaly zádové, břišní a svaly ramenního pletence.[3]

Obrázek č. 4: Pohyby při bikrosovém startu (vlastní zdroj)

4.2 Faktory ovlivňují výkon BMX a 4X jezdce

Bikros a fourcross jsou sporty, při kterých nezáleží pouze na schopnostech a výkonnosti jezdců. Existuje mnoho faktorů, které působí přímo či nepřímo na sportovní výkon BMX a 4X závodníků. Tyto faktory se dělí na vnitřní a vnější.

Vnitřní faktory jsou z velké části ovlivněny geneticky, což pro některé sportovce znamená velké výhody a pro jiné naopak velké nevýhody. Dle Horákové (2008) mezi hlavní faktory patří somatické faktory, kondiční faktory a faktory techniky. Ze somatických faktorů je pro BMX a 4X jezdce nejdůležitější zastoupení svalových vláken. Důležitá jsou rychlá, bílá svalová vlákna zajišťující rychlý pohyb, který je prováděn velkou silou. Méně důležitými somatickými faktory jsou např. výška a hmotnost jezdce. A za kondiční faktory jsou považovány pohybové

schopnosti, které se skládají ze síly, vytrvalosti, rychlosti, obratnosti a pohyblivosti. Více informací o pohybových schopnostech je uvedeno v kapitole č. 4.1.

Vnějších faktorů, které působí na sportovní výkon bikrosového či fourcrossového jezdce je spousta. Mezi hlavní patří samotná BMX nebo 4X dráha a soupeři. Závodní tratě jsou vždy jiné, proto často bývá pro závodníky těžké se s nimi ztotožnit a podat 100% výkon. Během závodů standardně dochází k přímým kontaktům mezi soupeři, což mívá za následek pád či vyjetí ze závodní tratě a tudíž zamezení boje o přední příčky. Dalšími důležitými vnějšími faktory jsou technika jezdce a provedení startu. Dobré odstartování znamená pro závodníky velmi příznivou výchozí pozici pro lepší celkové umístění. Do vnějších faktorů v BMX a 4X jsou dále zařazovány např. technické závady na kole, diváci nebo počasí.[15]

5 Charakteristika závodnice Romany Labounkové

Romana Labounková pochází z malého města Jeseník, které leží na severu Moravy v centru jesenických hor. Romana se narodila 27. dubna 1989. Ve svém rodném městě vystudovala víceleté gymnázium. Poté začala studovat na Fakultě sportovních studií Masarykovy Univerzity v Brně obor Regenerace a výživa ve sportu. Toto studium by měla ukončit bakalářským titulem v roce 2011.

Obrázek č. 5: Portrét Romany Labounkové (vlastní zdroj)

Romaně bylo 6 let, když ji její o tři roky starší bratr přivedl k cyklistické disciplíně BMX. Tou dobou se také začala závodně věnovat sjezdovému lyžování. V obou disciplínách byla velmi úspěšná, ale vzhledem k odlišné sportovní přípravě a poměrně nákladnému financování musela mladá závodnice dát jednomu ze sportů přednost. Romanu vždy trochu více přitahovala jízda na kole, tak moc dlouho neváhala a zvolila si bikros jako sport číslo jedna. Dalším sportem, který měla velmi v oblibě a kterému se věnovala především na střední škole, byl basketbal. Romana hrála za jesenický tým, kde plnila úlohu rozehrávačky. Od roku 2005 se začala závodnice věnovat krom BMX také nově se rozvíjející disciplíně fourcross, ve které dosáhla mnoha úspěchů na světové úrovni.

Týmy, za které závodnice doposud jezdila, jsou:

- 1995 - 2003 Bikrosklub Jeseník
- 2003 – 2005 PS Team
- 2005 – 2007 KUR Sport racing team
- od roku 2007 Bikrosklubu Jeseník a zároveň je jezdkyňí továrního tým Pell's

Mezi Romaniny oblíbené tratě patří supercrossová dráha ve francouzském Frejusu a fourcrossová dráha v rakouském Leogangu.

5.1 Nejlepší výsledky v BMX

O skutečnosti, že Romana byla velmi úspěšná již v dětských kategoriích, svědčí tabulka č. 3. Od roku 1998 absolvovala mladá jezdkyňe některé závody MČR společně s chlapci z důvodu nízkého počtu přihlášených závodnic. V letech 2004 a 2005 byla v ČR kategorie dívek sloučena, to znamená, že patnáctileté dívky jezdily společně se šestnáctiletými, ale na mezinárodních závodech soupeřily dívky zvlášť.

Tabulka č. 3: Výsledky Romany v dětských kategoriích (vlastní zdroj)

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Kategorie	8 let	9 let	10 let	11 let	12 let	13 let	14 let	15let	16 let
M ČR	1.	1.	2.	3.	4.	12.	9.	2.	2.
ME	3.	-	2.	8.	6.	5.	5.	3.	2.

V roce 2004 absolvovala několik závodů evropské série v Německu, Rakousku a Holandsku. Z těchto závodů si odvezla dvě vítězství, jedno 2. místo, jedno 3. místo a jedno 5. místo. V tomtéž roce se probojovala do finále na MS, kde ale měla smůlu a po pádu skončila na 7. místě.

Mezi Romaniny největší úspěchy v roce 2005 patří 3. místo na ME BMX v kategorii Cruiser Women do 18 let (v té době bylo závodnic 16 let) a 4. místo na MS BMX také v kategorii Cruiser Women do 18 let.

V letech 2006 až 2008 se „vyjížděly“ body do světového rankingu, které se na konci předolympijského období sečetly a určily, kolik jezdců z dané země pojede

na první bikrosový závod na Letní olympijské hry 2008. Bohužel Romana byla převážnou část tohoto období ještě v kategorii Junior Women (sezóny 2006, 2007), a tak nemohla nasbírat větší množství potřebných bodů. V juniorských kategoriích se sice mohly vyjet body na OH, ale měly pouze dvoutřetinovou hodnotu. Nejlepší výsledky z juniorské kategorie najdete podrobněji rozepsané v tabulce č. 4.

Tabulka č. 4: Výsledky v kategorii Junior Women (vlastní zdroj)

Rok	2006	2007
Nejlepší umístění	1. místo na MČR BMX juniorky 1. místo na halovém ME BMX Junior Women 1. místo na ME BMX Junior Cruiser 3. místo na ME BMX Junior Women 8. místo na MS BMX Junior Women	1. místo na MČR BMX juniorky 2. místo na MS BMX Junior Women Cruiser 6. místo na MS BMX Junior Women

Přestože Romana byla v roce 2008 prvním rokem v kategorii Elite Women, dosáhla výborných úspěchů v podobě 4. místa na MS v BMX v kategorii Elite Women Cruiser a 4. místa na ME BMX v kategorii Elite Women Cruiser. V této sezóně se jel první olympijský závod, kde závodnice mohla stát na startu. České reprezentantky si vyjely pouze jedno místo na OH a k účasti druhé české závodnice chybělo jen pouhých 9 bodů. Celkový součet bodů potřebných na OH se pohyboval v řádu stovek. Jelikož Romana byla velmi úspěšná v olympijské sezóně 2008, byla by to právě ona, kdo by stál v reprezentačním dresu na startu OH. Bohužel nezbývalo nic jiného než se „oklepat“ a soustředit se na další olympijské hry, které se budou konat v Londýně v roce 2012.

Následující rok nebyl příliš zdárný, protože na začátku sezóny Romana spadla a poranila si rotátorovou manžetu. Přesto dokázala dojet na 2. místě na MČR v BMX a obsadit 7. a 9. místo na závodech SP v BMX ve Francii a v Jihoafrické republice.

V roce 2010 se Romana stala vicemistryní světa v BMX v kategorii Elite Women Cruiser.

5.2 Nejlepší výsledky ve 4X

Jak jsem již zmiňovala, Romana začala závodit na fourcrossovém kole v roce 2005. Vzhledem k věku závodila už od svých začátků v hlavní ženské kategorii Elite Women. První dva roky objížděla pouze domácí závody, především MČR, kde skončila dvakrát na 2. místě.

V sezóně 2008 se účastnila několika SP a absolvovala závod MS. Mezi nejlepší výsledky sezóny patřilo vítězství na MČR v Šumperku, 1. a 5. místo na jednotlivých závodech SP (Velká Británie, Rakousko) a 3. místo na MS v italském Val di Sole.

Následující sezóna nebyla příliš úspěšná a to především kvůli pádu, který se stal během fourcrossového závodu SP v Andoře. Romana se tak mohla účastnit pouze čtyř závodů SP (celkem bylo na programu osm závodů SP), přesto byla úspěšná a dokázala vybojovat 3., 4. a 5. místo. Jednotlivé závody se konaly v Jihoafrické republice, Belgii, Rakousku a v Andoře, kde závod nedokončila. Na začátku září odjela závodnice na MS ve 4X, které se konalo v Austrálii, ale ani zde se závodnici moc nedařilo a po pádu dokončila závod na 9. místě.

V loňské sezóně (2010) se závodnice postavila na start pěti závodů SP, celkem bylo na programu šest závodů. Výsledky z jednotlivých závodů jsou uvedeny v tabulce č. 5.

Tabulka č. 5: Pořadí R. Labounkové na závodech SP 2010 (vlastní zdroj)

Závod SP	Datum	Místo závodu	Umístění R. Labounkové
1.	1. - 2. května	Houffalize - BEL	5. místo
2.	15. - 16. května	Maribor - SLO	14. místo
3.	5. - 6. června	Fort-William - GBR	3. místo
4.	19. - 20. června	Leogang - AUT	3. místo
5.	31.7. - 1.8.	Val di Sole - ITA	-
6.	28. - 29. srpna	Windham - USA	6. místo

V celkovém pořadí závodů SP ve 4X obsadila 5. místo. Dále dokázala v sezóně 2010 vyhrát ME ve 4X v německém Willingenu a získat bronzovou medaili na MS ve 4X v Mont Sainte Anne v Kanadě.

6 Sportovní příprava v bikrosu a ve fourcrossu

Jak již bylo zmíněno, BMX i 4X jsou mladé cyklistické disciplíny, které bohužel nemají přesně stanovené tréninkové metody. Většina sportovců čerpá ze svých zkušeností, ze zkušeností trenérů či rodičů. Jelikož se jedná o převážně sprinterské sporty, je možné se setkat s velmi podobnými tréninky, jako mají např. dráhoví cyklisté či atleti sprinteři.

6.1 Sportovní příprava závodnice

V této části bude nastíněna sportovní příprava závodnice Romany Labounkové. Závodnici vytváří tréninkové plány její otec Petr Labounek, kterého doprovází vrcholový sport po celý život. V dřívější době totiž sám závodil na běžeckých lyžích a v běhu, poté se začal věnovat trenérské činnosti v oblasti běžeckého lyžování a cyklistice. Romanin otec nezastává pouze funkci jejího trenéra, ale současně je také jejím manažerem, servismanem a psychologem.

Bikros a fourcross jsou velmi podobné disciplíny, proto se příprava nijak zvlášť neliší. Většinu tréninků závodnice absolvuje na bikrosovém kole a v posilovně.

Romanin roční tréninkový cyklus začíná v říjnu, kdy je tzv. *přechodné období*. V tomto období jsou tréninky prováděny velmi nízkou intenzitou a je kladen důraz na odpočinek a doplňkové sporty. Oblíbenými doplňkovými sporty závodnice jsou squash, basketbal a zumba.

Od listopadu do března je tzv. *první přípravné období*, kdy se závodnice soustředí na rozvoj vytrvalosti a maximální síly, postupně přechází na rychlost, výbušnost a rychlostní vytrvalost. Únor a březen jsou měsíce, kdy Romana jezdí trénovat do teplých krajín, důvodem je příznivější teplé počasí a tudíž lepší tréninkové podmínky před začátkem nastávající závodní sezóny. K tréninkům jsou využívány různé prostředky - např. trenažer, posilovna, bikrosové kolo a běžky.

Pro lepší představivost o tréninkovém plánu je uvedena tabulka č. 6, která obsahuje týdenní tréninkový plán od začátku ledna do poloviny února.

Tabulka č. 6: Týdenní tréninkový plán leden - únor (vlastní zdroj)

Pondělí	volno
Úterý	1. fáze – sprinty na bikrosovém kole – 1 hod. 30 min. 2. fáze – posilovna – 2 hod.
Středa	trenažer – vytrvalost – 2 hod.
Čtvrtek	1. fáze – trenažer – rychlostní vytrvalost – 1 hod. 15 min. 2. fáze – posilovna 1 hod. 30 min.
Pátek	1. fáze – tělocvična, kde se trénuje dynamika – 1 hod. 2. fáze – posilovna 2 hod.
Sobota	1. fáze – trénink speciální síly na bikrosovém kole – 1 hod. 2. fáze – posilovna 2 hod.
Neděle	trenažer – vytrvalost – 1 hod. 45 min.

Od druhé poloviny února až do konce března nastává pro závodnici konec prvního přípravného období, jinak řečeno *předzávodní období*. V tomto období jsou dvoufázové tréninky zaměřeny na techniku na bikrosovém kole, trénuje se převážně rychlost a dynamika. V tabulce č. 7 je zobrazen přibližný tréninkový plán v předzávodním období.

Velkou část tréninkové přípravy v prvním přípravném období absolvuje závodnice v posilovně. Na začátku přípravného období se pravidelně střídají dva typy tréninků (A, B), které jsou zaměřeny na objem a sílu. Trénink A i B jsou vytvořeny pro posílení všech partií. Na konci přípravného období a na začátku závodního období se v posilovně opakují 4 typy tréninků (A, B, C a D). Tyto tréninky se zaměřují na rozvoj rychlosti a výbušné síly. Při tréninku A se posilují dolní končetiny, břicho, záda a ramena. Trénink B se zaměřuje na břicho, záda a prsní svaly. Trénink C je určen pro posílení dolních končetin, břicha, bicepsu a tricepsu a poslední trénink D má za úkol posílit celé tělo formou kruhového tréninku. Každý trénink v posilovně doprovází na začátku rozcvičení a zahřátí organismu a na konci strečink.

Tabulka č. 7: Týdenní tréninkový plán únor – březen (vlastní zdroj)

Pondělí	1. fáze - rychlost na bikrosovém kole - sprinty na asfaltu - 2 hod. 2. fáze - posilovna - max. síla
Úterý	1. fáze - nácvik techniky na bikrosové dráze na BMX kole - 2 hod. 2. fáze - krátké intervaly na asfaltu na bikrosovém kole
Středa	1. fáze - volno 2. fáze - posilovna - výbušnost
Čtvrtek	1. fáze - dynamika - skoky - 1,5 hod. 2. fáze - posilovna - výbušnost
Pátek	1. fáze - rychlost na bikrosovém kole - úseky na BMX dráze - 2 hod. 2. fáze - nácvik startů - 2 hod.
Sobota	1. fáze - dlouhé intervaly na BMX dráze na BMX kole - modelový závod 2. fáze - volné ježdění na BMX dráze - speciální síla - sprinty do kopce
Neděle	vytrvalost na silničním či horském kole - 2 hod. - střídání intenzity

Od dubna do července je tzv. *první závodní období*, kdy bývá naplánováno přibližně 12 závodů. V tomto období se udržuje forma reprezentantky a tréninky se hodně přizpůsobují závodům, které jsou na programu.

Bikrosové, supercrossové i fourcrossové závody mívají den před závodem trénink a kvalifikaci. Podle umístění v kvalifikaci postupují závodníci do samotného závodu a jsou rozděleni do několika skupin, příp. si mohou dle kvalifikace vybrat na startu dráhu. Závodnice se dopravuje především autem na mezinárodní závody pořádané v Evropě (do 1000 km od ČR). Na tyto závody se většinou odjíždí ve čtvrtek nebo v pátek. Pokud se světové závody konají mimo evropský kontinent, je potřeba počítat s delší dobou přepravy (dva dny předem) na místo závodu a také se bere ohled na delší aklimatizaci v místě závodu.

V srpnu nebývá na programu mnoho závodů, a proto nastává tzv. *druhé přípravné období*, ve kterém se závodnice snaží udržet výkonnost a techniku na kole. V tomto období probíhají tréninky především na kole a v posilovně.

V měsíci září je tzv. *druhé závodní období*, ve kterém jsou naplánovány většinou 4 závody. Často v tomto období nastává vrchol sezóny, a tak je důležité být na tyto závody dobře připraven.

Tabulka č. 8 obsahuje nastínění týdenního tréninkového plánu v závodním období.

Tabulka č. 8: Týdenní tréninkový plán v závodním období (vlastní zdroj)

Pondělí	volno - odpočinek po závodech
Úterý	1. fáze - posilovna - síla (dynamika) 2. fáze - volné ježdění - technika na BMX dráze, nácvik techniky startů - 2 hod.
Středa	1. fáze - rychlost na BMX kole - krátké sprinty na asfaltu, rychlé úseky na BMX dráze - celé 2 - 2,5 hod. 2. fáze - speciální síla na bikrosové kole - sprinty do kopce - 1,5 - 2 hod.
Čtvrtek	dynamika na bikrosové kole na BMX dráze (kolem 2 hod.)
Pátek	cestování na závody, ubytování a trénink na trati v místě závodu
Sobota	závod - 1. den
Neděle	závod - 2. den cestování domů – většinou autem přes noc, návrat v ranních hodinách

6.1.1 Sportovní sezóna 2009

V přípravném období byla závodnice dvakrát na Malorce, kde převážně najížděla kilometry na silničním kole. Najíždění kilometrů znamená, že cyklisté absolvují hodně kilometrů na silničním kole. Intenzita tréninků bývá nižší a terén bývá rovinatější. Jelikož Romaniny závody mají sprinterský charakter, už na těchto soustředěních absolvuje závodnice několik sprinterských tréninků, které spočívají v dosažení maximální rychlosti na vytyčených úsecích. Dále jezdí tzv. kombinované tréninky, při kterých střídá intenzitu. Jednotlivá soustředění na Malorce trvala přibližně dva týdny.

Před začátkem sezóny jela závodnice ještě na jedno soustředění do Saint Maxime, kde převážnou část tréninků absolvovala na bikrosové kole. Toto soustředění se zaměřuje hlavně na techniku, sprinty a silovou dynamiku. To vše kvůli maximální přípravě na start sezóny.

V prvním závodním období se závodnice účastnila pouze 5 mezinárodních závodů. Důvodem nízkého počtu absolvovaných závodů bylo poranění rotátorové manžety při jednom ze závodů SP ve 4X a následná operace.

Po operaci Romana pomalu začala rameno rozcvičovat a postupně mohla začít trénovat. Po zotavení ramene jela závodnice na soustředění do Aigle, kde trénovala techniku na BMX supercrossové trati a sprinty. Toto soustředění se konalo v druhém přípravném období, ale tentokrát bylo zaměřeno spíše na plnohodnotné tréninky než na udržení výkonnosti.

V druhém závodním období jela závodnice čtyři mezinárodní závody. Z toho byly dva na fourcrossové dráze v Austrálii a v Rakousku a dva na BMX supercrossové dráze v Jihoafrické republice a ve Francii.

Nejlepší výsledky ze sezóny 2009 jsou uvedeny v kapitole 3.1 a 3.2.

6.1.2 Sportovní sezóna 2010

Závodnice absolvovala v přípravném období týdenní soustředění na ostrově Tenerife, což je jeden z Kanárských ostrovů. Zde především najížděla kilometry v nízké intenzitě, kterou prokládala rychlými úseky. Dále byla třikrát na víkendovém soustředění v Šenkvicích na Slovensku, kde trénovala v kryté hale hlavně starty a sprinty. Před začátkem sezóny ještě odjela na několik dní na soustředění do Saint Maxime a Aigle. Na obou těchto soustředěních převážně trénovala techniku s kolem a rychlé úseky na bikrosovém kole.

Závodní sezóna tentokrát začala 26. března, kdy se konal BMX Supercrossový závod ve španělském Madridu. Další víkend jela Romana na první BMX závod Evropského poháru v sezóně 2010, který se konal ve Francii v Besançon. V květnu i v červnu měla Romana každý víkend minimálně jeden závod. Za tyto dva měsíce objela celkem šest mezinárodních fourcrossových závodů a dva bikrosové závody, které byly zařazeny v seriálu mistrovství Evropy. Každý závod se jel v jiném evropském státě, tudíž bylo toto období velmi náročné, co se týče trénování, jelikož závodnice hodně času trávila přejížděním z jednoho závodu na druhý.

V druhém přípravném období trénovala Romana převážně v Jeseníku. Před nadcházejícím MS v BMX odjela na 8 dní na soustředění do Aigle, kde zdokonalovala techniku na tamní BMX Supercrossové trati. A samozřejmě trénovala

starty, sprinty atd. MS v BMX se konalo v Jihoafrické republice od 29. července do 1. srpna.

Na konci srpna odletěla závodnice na měsíc do Severní Ameriky, kde zdárně absolvovala poslední závod SP ve 4X, MS ve 4X a předposlední závod SP v BMX Supercross. Posledním závodem sezóny byl finálový závod SP v BMX Supercrossu, který se již po několikáté konal ve francouzském městě Frejus.

Celkem závodnice objela v sezóně 2010 sedm mezinárodních fourcrossových závodů, čtyři závody Světového poháru BMX Supercross a čtyři mezinárodní bikrosové závody. Nejlepší výsledky z jednotlivých závodů jsou uvedeny v kapitolách 3.1 a 3.2.

6.2 Sportovní zázemí závodnice

Bikrosklub Jeseník, jehož členkou je i Romana Labounková, je jedním ze sportovních klubů, které patří pod záštitu Českého cyklistického svazu. Tento svaz je stejně jako většina sportovních svazů sdružen v zastřešující sportovní organizaci ČSTV. Aby byl Český cyklistický svaz přijat do ČSTV musí splňovat určitá kritéria, mezi které patří např. členství v příslušné mezinárodní federaci (čímž je UCI), dále musí zabezpečovat sportovní reprezentaci ČR, sdružovat nejméně 35 klubů či oddílů atd. Dle Čáslavové (2009) je ČSTV největší neziskovou sportovní organizací v ČR, co se týče počtu členů. Bikrosklub Jeseník, stejně jako většina klubů, nebyl založen za účelem zisku, ale za účelem provozování sportovní činnosti. Tento klub je neziskovou organizací, tudíž je zařazen v rámci organizace sportu v ČR do 2. sektoru, což je spolková tělesná výchova a sport.[7]

Jak bylo uvedeno v předešlé kapitole 4, závodnice Romana Labounková pochází z horského města Jeseník. V rodném městě vykonává závodnice zhruba polovinu své sportovní přípravy. Druhou část přípravy Romana absolvuje v Brně, kde studuje vysokou školu.

Romana je doma na bikrosové trati v Jeseníku, na které jezdí už od šesti let. Jesenická bikrosová dráha je dlouhá přibližně 400m a je tvořena čtyřmi rovinkami. Povrch tratě je tvořen ze šotoliny. Na první rovince je lavice a hned za ní následuje

klopená zatačka. Poté je druhá rovinka, na které je postaven trojskok a dvojskok, za těmito skoky je předposlední klopená zatačka, po které následuje třetí rovinka se dvěma trailsy za nimi jsou postupáky a corner. Následuje poslední zatačka a rovinka, která obsahuje dvoják, postupák a čtveráky. Majitelem bikrosové dráhy je město Jeseník, které ji pronajímá Bikrosklubu Jeseník za 1Kč ročně. U bikrosové tratě jsou dvě maringotky. V jedné je uskladněno potřebné nářadí, se kterým se upravuje dráha každý týden. Druhá maringotka je nově opravena a při závodech v ní probíhá administrace závodu.[17]

Fourcrossová dráha bohužel není v Jeseníku ani v jeho okolí, nejbližší trať je v Šumperku, což je přibližně 50 km od Jeseníku. Nicméně díky velké podobě bikrosových i fourcrossových tratí je možné trénovat na jedné z nich, a tak mnoho závodníků včetně Romany trénuje na bikrosových tratích, které jsou fyzicky náročnější. Na fourcrossové kolo sedá závodnice většinou až v místě závodu.

Dalším místem, kde je možno Romanu často vidět, je posilovna, kterou využívá jak v Jeseníku, tak i v Brně. V Jeseníku chodí do soukromé posilovny, kterou jí zdarma poskytuje cyklistický nadšenec.

Zbytek tréninků závodnice absolvuje doma na trenažéru, nebo venku na silničním či horském kole.

6.3 Návrhy na zlepšení sportovní přípravy

Jak je uvedeno v kapitole 6.1, příprava Romany Labounkové je velmi náročná jak časově, tak i fyzicky. Závodnice absolvuje převážnou většinu tréninků sama, což je těžké především z psychického hlediska, jelikož nemá takřka žádné porovnání s jinými jezdci. Srovnání své výkonnosti má závodnice pouze při trénincích, kdy jezdí měřené sprinterské úseky. Během závodu totiž na jezdce působí vnější a vnitřní faktory (kapitola č. 3.7), které často nemají nic společného s fyzickou výkonností BMX a 4X jezdců.

V této práci bohužel nejsou předloženy dokumenty ze sportovních vyšetření, důvodem je fakt, že závodnice neabsolvuje tato vyšetření pravidelně. Na posledním vyšetření byla zhruba před třemi lety. Tuto skutečnost lze brát jako velký nedostatek

sportovní přípravy závodnice, jelikož výkonost vrcholových sportovců se během sportovní kariéry mění. Při vyšetření se sportovci dovídají mnoho potřebných informací ohledně své výkonnosti, které napomáhají k propracovanějším tréninkům a následně lepším umístěním při závodech. Na příklad by se závodnice mohla dozvědět, při jakých tepových frekvencích je pro ni vhodné trénovat obecnou či rychlostní vytrvalost v přípravném období. Dále by jí znalost přesného aerobního prahu a anaerobního prahu mohla pomoci k porovnávání výkonnosti během tréninků. Optimální je absolvovat vyšetření dvakrát ročně - před začátkem a na konci sezóny.

Tabulky č. 6, 7 a 8 v kapitole 6.1 zobrazují týdenní tréninky v daných tréninkových obdobích. Na první pohled je vidět, že závodnice nemá mnoho volných dnů a regenerace není uvedena v žádné tabulce. Proto by bylo vhodné k návrhům na zlepšení sportovní přípravy přidat více regenerace vzhledem k tomu, kolik hodin věnuje závodnice tréninkům. Hlavní náplní volných dnů je plnění všedních povinností (zejména studijních), na které během tréninků nemá mnoho času. Regenerační procedury by závodnice mohla absolvovat v Priessnitzových léčebných lázních v Jeseníku, které jsou blízko jejího domova. Zde má závodnice možnost zdarma absolvovat v létě venkovní procedury v Balneoparku. Tyto procedury slouží k hydroterapii a relaxaci, jedná se o přírodní lázně horních a dolních končetin, Priessnitzovou koupel nohou s akupresurou či stříky. Léčebným účinkem je teplo vyvolané studenou vodou z tamního potoku, který vede vybudovanou soustavou regeneračních zastavení. Dále může Romana v lázních navštěvovat placené procedury různých druhů - např. různé koupele, zábaly či masáže.

Závodnice odjíždí na závody, které se konají v Evropě do vzdálenosti 1000 km, většinou autem jeden den před kvalifikační závod. Na závody konané mimo Evropu odlétá pouze dva dny předem. Doba na aklimatizaci je velmi krátká a vzhledem k často náročné cestě autem či letadlem může být závodnice unavená, což není příznivé pro lepší umístění v závodě. Proto dalším návrhem na zlepšení sportovní přípravy jsou dřívější odjezdy na závody.

Velkou výhodou při sestavování tréninkových plánů je úzká spolupráce Romany s jejím otcem, kterému plně důvěřuje. Romanin otec vytváří tréninkové plány pouze jí a tak jsou tréninky zcela individuální. Během závodní sezóny často dochází ke komplikacím, které vyžadují předělání tréninkového plánu, což není pro

otce coby trenéra velký problém. Tréninky bývají často upravované dle potřeby závodnice. Petr Labounek velmi dobře zná veškeré klady a zápory své dcery, co se týče výkonnostních či technických dovedností. Proto je tato spolupráce ideální a není důvod cokoli měnit.

7 Financování

Jedním z hlavních pojmů ve sportovním financování je sponzorování, které lze chápat jako vztah mezi sportem na straně jedné a hospodářstvím na straně druhé. Sportovní sponzoři většinou poskytují osobám a sportovním organizacím peněžní či věcné prostředky a služby. Jde o speciální formu partnerství, kdy sponzor i sponzorovaný dosáhnou svého cíle s pomocí toho druhého.[20]

V BMX a ve 4X stejně jako v jiných sportovních odvětvích není snadné sehnat potřebné finanční a materiální prostředky. Ani jeden z uvedených sportů nepatří mezi populární sporty v České republice, proto je velmi těžké získat štědré sponzory.

Bikrosový oddíl Bikrosklub Jeseník dostává mimo jiné určitou částku od tuzemské společnosti XXX, která sídlí v městě Jeseník. Jedním z mnoha předmětů podnikání této společnosti XXX je provozování sázkových her pomocí výherních automatů, proto dle zákona o loteriích a jiných podobných hrách musí tato společnost dávat část svého výtěžku na sportovní či jiné účely. Část zákona je uvedena v příloze č. 3. Spolupráce oddílu se společností XXX začala před sezónou 2009, kdy společně uzavřely a podepsaly smlouvu. Podle smlouvy o poskytnutí části výtěžku z loterií nebo jiných podobných her může oddíl použít finance na výdaje spojené s reprezentací členů Bikrosklubu Jeseník. Tím je ošetřeno, že část financí od společnosti XXX je určena závodnici Romaně Labounkové, která je již několik let zařazena do reprezentace ČR. Další část je určena jesenickému reprezentantovi Janu Švubovi, který závodí na bikrosovém kole v kategorii Elite Men. Jak již bylo uvedeno, finance od společnosti XXX mohou být použity pouze na reprezentaci jezdce, což dle smlouvy znamená, že peníze jsou určeny na závody, soustředění či materiál, ale nemohou být vynaloženy za stravu, studium, osobní potřebu atd. Ve smlouvě je také uvedeno, že závodnice musí předkládat doklady o užití poskytnutých prostředků do 30. listopadu následujícího roku.

Dalšími osobními sponzory závodnice jsou:

PELL'S, český výrobce jízdních kol a cyklistických doplňků. Tato firma poskytuje závodnici materiál v podobě kol, která jsou vyrobeny pro závodnici přímo

na míru, dle jejích představ. Dále firma Pell's poskytuje Romaně veškeré cyklistické doplňky a oblečení.

Kastar je výhradní dovozce několika světových značek. Závodníci firma poskytuje zapletená kola a cyklistické boty Mavic a pláště Geax. Dále firma Mavic zajišťuje závodníci profesionální servis na své výrobky.

Shamanracing je výrobce cyklistických doplňků např. představce na kola, napínáky, ochranné materiály na kola atd.

Fly, výrobce speciálního BMX a 4X oblečení, který poskytuje Romaně dlouhé dámské kalhoty, které jsou vyztužené v rizikových partiích.

Obrázek č. 6: Karbonové BMX kolo PELL'S Romany Labounkové (vlastní zdroj)

Závodnice nabízí svým sponzorům především marketingové služby, jako jsou reklama (advertising), vztahy s veřejností (public relations) či podpora prodeje (sales promotions). Konkrétně poskytuje Romana svým sponzorům především reklamu a to na dresech, na sportovním oblečení, na sportovním vybavení a na kole. Další nabídka sponzorům je v podobě podpory prodeje, kdy jim nabízí účast na veletrzích pod stánkem sponzora, autogramiády, pomoc při předvádění výrobků atd. Dále se závodnice podílí na zvyšování známosti sponzora, zvyšování sympatií ke sponzorovi a vytváření dobrého image sponzora v očích veřejnosti.

7.1 Příjmy a výdaje v roce 2009

Příjmy a výdaje, které jsou podrobně uveřejněny v této kapitole a v kapitole č. 7.2, vycházejí z Evidence příjmů a výdajů (2009-2010), kterou shromažďuje předseda Bikrosklubu Jeseník pan Jiří Heger.

V následující tabulce č. 9 jsou uvedeny příjmy od sponzorů, které závodnice získala na sezónu 2009. Převážnou většinu příjmů pokryl v sezóně 2009 hlavní sponzor XXX, který poskytuje závodnici finance prostřednictvím Bikrosklubu Jeseník. Bez jeho příjmů by se závodnice velmi těžko účastnila všech mezinárodních závodů a investovala do potřebného vybavení.

Tabulka č. 9: Příjmy závodnice v roce 2009 (vlastní zdroj)

Příjmy 2009	Částka v Kč
Hlavní sponzor XXX	200 000
Reprezentace	59 800
Materiál	70 000
Celkem	329 800

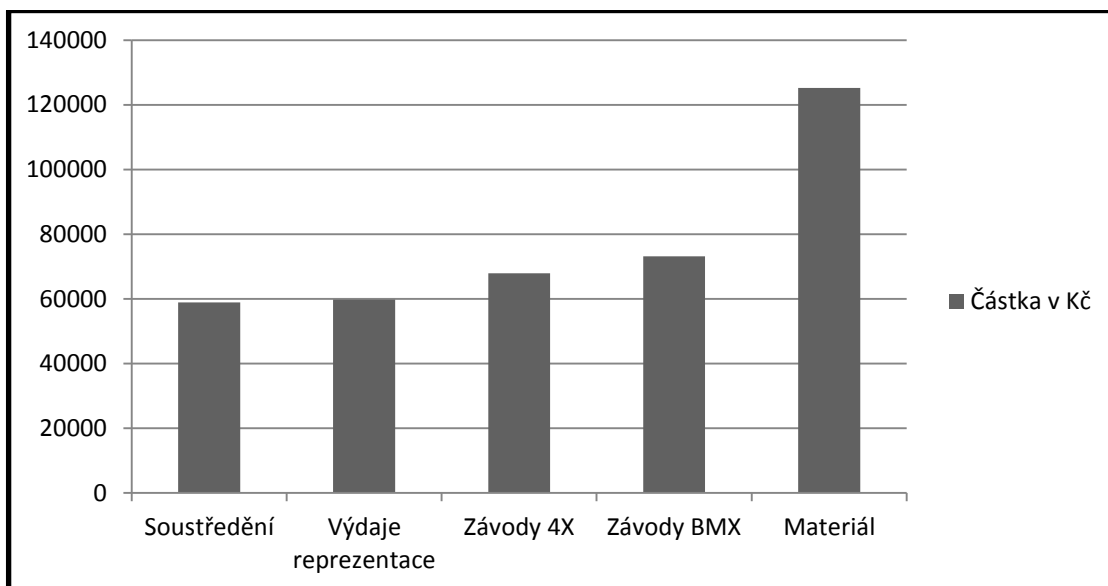
V roce 2009 jela Romana pouze na 2 mezinárodní závody s českou reprezentací. Prvním závodem hrazeným z části bikrosovou reprezentací bylo mistrovství Evropy, které se konalo v holandském městě Zwolle. Přestože reprezentace zaplatila za závodnici 9 800 Kč, musela závodnice přispět na závod vlastními financemi v podobě 2 700 Kč. Druhý závod byl hrazen fourcrossovou reprezentací, se kterou jela závodnice na MS 4X, které se konalo v Austrálii. Tehdy zaplatila za závodnici reprezentace 50 000 Kč.

Hodnota materiálu, který dostala Romana od sponzorů, byla vyčíslena na 70 000 Kč. Jednou z hlavních položek v této částce bylo fourcrossové kolo, které firma Pell's vyrobila na míru speciálně pro závodnici. Od firmy Kastar dostala sponzorsky jeden pár zapletených šestadvaceti palcových kol Mavic a s výraznou slevou si koupila druhý pár podobných zapletených kol. Při fourcrossových závodech je nutné mít dva páry kol a to z důvodu rychlé výměny kol při defektu. Na zapletená kola Mavic dostala od stejného dovozce fourcrossové pláště Geax. Závodnice dostala ještě od firmy Kastar nášlapné boty Mavic. Dále měla závodnice od dalších osobních

sponzorů cyklistické komponenty a doplňky v podobě speciálních bikrosových kalhot, rukavic a dalších cyklistických doplňků. Bikrosové kolo měla stejné jako v sezóně 2008.

V grafu č. 1 jsou znázorněny jednotlivé výdaje závodnice. Na první pohled je zřejmé, že největší část výdajů v roce 2009 tvořil materiál, který je velmi důležitý pro podání maximálního výkonu. Výdaje na bikrosové a fourcrossové závody jsou si velmi podobné, což svědčí o tom, že závodnice v sezóně 2009 neupřednostňovala jednu z disciplín. Podrobné vyčíslení hodnot v grafu č. 1 je uvedené v přílohách pod číslem 4.

Výdaje závodnice v sezóně 2009 jsou uvedeny v grafu č. 1.

Graf č. 1: Výdaje 2009

Položka výdaje hrazené reprezentací v grafu č. 1 znamená výdaje, které by musela závodnice vynaložit, pokud by nebyla zařazena do reprezentace. Tyto výdaje byly zaplacený reprezentací, což je uvedeno v tabulce č. 9 pod názvem reprezentace.

Do výdajů ze závodů BMX jsou započítány i závody Světového poháru v SX (= UCI Supercross BMX). Rozdíl mezi BMX a UCI Supercross BMX najdete v kapitole 2.3.

Do výdajů není zahrnuta strava, nápoje či jiné výživové doplňky na soustředěních a závodech.

Kolik peněz bylo přesně zaplacen za jednotlivé závody či soustředění, najdete v tabulce č. 10. Jednotlivé položky jsou v tabulce uvedeny od jara do podzimu.

Tabulka č. 10: Podrobné zpracování výdajů v roce 2009 (vlastní zdroj)

Způsob použití sponzorské částky	Částka v Kč
Soustředění Malorca I.	15 412
Soustředění Malorca II.	17 781
Soustředění S. Maxime	11 059
SP 4X MTB JAR	27 257
SP 4X MTB Houffalize	13 131
SP SX Kodaň	15 016
SP 4X MTB Andora	20 760
ME BMX Zwolle	2 700
Závody v BMX ČR	2 700
Soustředění Aigle	14 687
SP SX JAR	34 207
SP 4X MTB Schladming	6 800
SP SX Frejus	18 483

7.2 Příjmy a výdaje v roce 2010

V roce 2010 měla závodnice v převážné většině stejné sponzory jako v roce 2009. Tabulka č. 11 znázorňuje, jaké byly Romaniny příjmy na sezónu 2010.

Tabulka č. 11: Příjmy závodnice v roce 2010 (vlastní zdroj)

Příjmy 2010	Částka v Kč
Hlavní sponzor XXX	220 000
Reprezentace	110 000
Materiál	170 000
Celkem	500 000

V sezóně 2010 se závodnice účastnila mnoha mezinárodních závodů s českou reprezentací, která ji z části financovala výdaje spojeny s těmito závody. V tabulce č. 12 je vyčísleno kolik závodnice musela doplatit za závody, které absolvovala v reprezentačním dresu a kolik financí musela reprezentace vložit do závodnice.

Tabulka č. 12: Výdaje na reprezentaci ČR v roce 2010 (vlastní zdroj)

Závody s reprezentací	Zaplaceno reprezentací	Doplaceno závodníci
SP SX Madrid	7 200	11 130
SP SX Kodaň	8 800	6 682
ME 4X MTB Willingen	10 000	8 400
MS BMX JAR	30 000	22 853
SP SX Frejus	4 000	5 700
USA: MS 4X, SP 4X, SP SX	50 000	48 000
Celkem	110 000	102 765

Z tabulky č. 12 bylo překvapivě zjištěno, že necelou polovinu z celkových výdajů na závody, které absolvovala závodnice v reprezentačním dresu České republiky, musela zaplatit z vlastních zdrojů. Mnoho lidí by se doposud mohlo mylně domnívat, že reprezentační závodníci v BMX a ve 4X mají celé výdaje hrazené.

Nyní je předložena tabulka č. 13 s celkovými výdaji Romany v sezóně 2010.

Tabulka č. 13: Celkové výdaje 2010 (vlastní zdroj)

Výdaje 2010	Částka Kč
Závody SP 4X MTB + ME BMX Klatovy	14 341
Závody BMX a 4X v USA	48 000
Závody 4X	58 765
Závody BMX	67 237
Soustředění	80 192
Výdaje hrazené reprezentací	110 000
Materiál	196 954
Celkem	575 489

Stejně v roce 2009 bylo nejvíce financí utraceno za materiál. V sezóně 2010 dostala Romana od sponzorů materiál v hodnotě 170 000 Kč dle tabulky č. 10. Jednou z hlavních položek, které Romana obdržela, byl karbonový bikrosový rám. Na tomto rámu jezdila závodnice celou sezónu 2010. Další velkou materiální položku tvořily dva páry zapletených 26 palcových kol Mavic, pláště Geax a dva

páry cyklistických nášlapných bot Mavic. Dále dostala od osobních sponzorů potřebné cyklistické komponenty a doplňky. V sezóně 2010 jezdila na stejném fourcrossovém kole jako v sezóně 2009.

V tabulce č. 13 se nachází položky závody SP 4X MTB + ME BMX Klatovy a závody BMX a 4X v USA. V obou případech se závodnice účastnila jak bikrosových, tak i fourcrossových závodů. Jelikož se závodnice musela přemísťovat mezi jednotlivými závody, tak nelze jednoznačně určit, kam by se výdaje ze závodů měly připsat, zda k bikrosovým či fourcrossovým. Z tohoto důvodu nejsou výdaje rozděleny.

Jednotlivé výdaje za rok 2010 jsou chronologicky podrobněji rozepsány v tabulce č. 14.

Tabulka č. 14: Podrobné zpracování výdajů v roce 2010 (vlastní zdroj)

Způsob použití sponzorské částky	Částka v Kč
Soustředění Tenerife	25 000
Soustředění Šenkvice I.	3 200
Soustředění Šenkvice II.	3 024
Soustředění Šenkvice III.	2 639
Soustředění St. Maxime + Aigle	19 371
Světový pohár SX Madrid	11 130
ME BMX Besancon	11 180
Světový pohár 4X MTB Houffalize	20 426
Světový pohár SX Kodaň	6 682
Světový pohár 4X MTB Maribor	14 495
ME BMX Weitterstadt	9 692
Světový pohár 4X MTB Fort William	15 444
ME 4X MTB Willingen	8 400
SP 4X MTB + ME BMX Klatovy	14 341
Soustředění Aigle	26 958
MS BMX JAR	22 853
Světový pohár SX Frejus	5 700
USA MS 4x + SP 4X + SP SX	48 000

7.3 Celkové shrnutí financí v letech 2009, 2010

V minulých sezónách 2009 a 2010 měla Romana Labounková stejné sponzory, tudíž lze dobře porovnat jednotlivé příjmy a výdaje.

Rozdíl mezi příjmy v jednotlivých letech činil 170 200 Kč (v roce 2010 byly vyšší). Příjmy od sponzora XXX byly velmi podobné, ale příjmy od reprezentace a materiální příjmy byly v roce 2010 zhruba dvojnásobné. Za důvod nižších příjmů od reprezentace v sezóně 2009 lze považovat zranění závodnice a neúčast na mnoha závodech z důvodu operace. Mnozí sponzoři začali závodnici sponzorovat právě v roce 2009, kdy závodnici z části podpořili materiálně a z části ji nabídli produkty za výhodné ceny. V následujícím roce sponzoři nabídli závodnici lepší materiální podmínky, což bylo pro závodnici po nezdárné sezóně 2009 velmi povzbudivé.

V roce 2009 byly výdaje závodnice o 190 537 Kč nižší než v roce 2010. Opět je hlavním důvodem nižších výdajů v sezóně 2009 zranění a následné vynechání podstatné části sezóny. Výdaje na materiál tvoří nejvyšší položku v obou letech. Materiální výdaje v roce 2010 jsou o dost vyšší a to kvůli novému karbonovému kolu, který závodnice dostala od firmy Pell's. Dále závodnice dostala dva páry zapletených šestadvaceti palcových kola Mavic s pláště Geax a dva páry nášlapných bot Mavic. V této sezóně si závodnice musela koupit po několika letech speciální karbonovou přilbu, kterou používá na BMX a 4X. Tím, že v sezóně 2010 objela mnoho závodů, bylo potřeba více investovat do materiálu.

V BMX i ve 4X, oproti jiným cyklistickým disciplínám, se materiál častěji opotřebovává díky extrémním nárazům při skocích a pádech, proto jsou položky za materiál v jednotlivých sezónách podstatně vyšší. Závodnice většinu materiálu mění jednou ročně, což je optimum, které se doporučuje při nadměrném zatěžování. Častá výměna materiálu je součástí prevence možného zranění z důvodu jeho únavy.

Výdaje na soustředění a závody byly v roce 2010 vyšší, což bylo adekvátní k odjetým závodům v jednotlivých sezónách.

Výdaje hrazené reprezentací byly v roce 2010 také vyšší kvůli zranění v roce 2009.

V tabulce č. 15 je zobrazeno srovnání celkových příjmů a výdajů v letech 2009 a 2010.

Tabulka č. 15: Celkové příjmy a výdaje (vlastní zdroj)

Rok	Příjmy	Výdaje
2009	329 800	384 952
2010	500 000	575 489
Celkem	829 800	960 441

Rozdíl mezi příjmy a výdaji za rok 2009 a 2010 činí 130 641 Kč. Tuto částku vložili do závodů Romaniny rodiče. Nemělo by být zapomenuto na fakt, že částky uvedené tabulce č. 15 jsou pouze příjmy a výdaje na závody, soustředění atd. a není zde započteno jídlo, iontové nápoje a další potřebné výživové doplňky, které v dnešní době nejsou levnou záležitostí. Proto skutečná částka potřebná k závodění v BMX a 4X je mnohem vyšší.

7.4 Návrhy na zlepšení financování

Přestože závodnice dostává dost peněz od hlavního sponzora XXX, musejí jí rodiče přispívat na závody nemalou částkou. Vzhledem k tomu, že Romana nemá žádného sponzora, který by distribuoval či vyráběl výživové doplňky nebo iontové nápoje, tak prvním návrhem na zlepšení financování je sehnat sponzora z tohoto odvětví. V ČR je trh s těmito výživovými doplňky omezen a firmy mají nasmlouváno mnoho jiných závodníků, tudíž často závodníci nabízejí pouze slevu na své produkty. Proto by bylo vhodné se poohlédnout po nějakém zahraničním sponzorovi.

Na začátku kapitoly 7 jsou uvedeni sponzoři, se kterými Romana dlouhodobě spolupracuje. Všichni sponzoři jsou z cyklistického odvětví, což je dobré kvůli potřebnému materiálu, který závodníci dodávají. Na druhou stranu jí tito sponzoři neposkytují žádné finance na stravu či pro osobní potřebu. Je nutné podotknout, že závodnice všechen svůj volný čas věnuje tréninkům a závodům, tudíž se nemůže věnovat jiné výdělečné činnosti (např. brigády). A proto by bylo vhodné získat

sponzora, který by Romaně přispíval na soukromé prostředky. Proto by bylo na místě se zaměřit na sponzory, kteří nemají mnoho společného s cyklistickým odvětvím. Jedním z vhodných sponzorů by mohl být sponzor z telekomunikačního odvětví nebo z bankovníctví či pojišťovnictví.

Nové sponzory si shání závodnice sama s pomocí jejího otce, ale oba jsou dost časově vytížení, tudíž není snadné opatřit si nového sponzora. A tak se nabízí otázka, zda si nepořídit alespoň na část úvazku manažera, který by hledal nové sponzory a zároveň komunikoval s těmi stávajícími. Úspěšný manažer by byl jistě přínosem pro budoucí profesionální kariéru Romany, a pokud by se nastolily hned na začátku výhodné podmínky pro obě strany, nemusela by být tato spolupráce pouze krátkodobá.

V současné době si závodnice sama vybírá a platí jednotlivé položky spojené s reprezentací a tak není divu, že se snaží vždy najít tu nejlevnější možnou variantu. V loňském roce se mimo jiné zaregistrovala v několika leteckých společnostech, které mají bonusové programy, což znamená, že se sčítají nalétané kilometry na určité konto. Dle těchto kilometrů si může zákaznice po určité době vybírat bonusy typu slevy na další let, možnost letět ve vyšší třídě nebo dokonce získat let zdarma. Romana využívá více bonusových programů, a to z důvodu, že některé společnosti létají pouze do USA a jiné zas mají výhodné lety na jiné kontinenty, proto je dobré nevázat se pouze k jedné letecké společnosti.

Celkově lze uznat na, že financování závodnice je velmi pečlivě promyšlené, a tak nebyly nalezeny žádné jiné návrhy na zlepšení momentální finanční situace.

8 Závěr

Náplní této práce bylo seznámení s cyklistickými disciplínami bikrosem a fourcrossem, představení závodnice Romany Labounkové, nastínění její sportovní přípravy a analyzování finančního zabezpečení. Základním předpokladem pro úspěšné zhotovení této práce bylo získání potřebných informací o neustále se rozvíjejících disciplínách a o reprezentantce. Výsledkem měly být návrhy na zlepšení současné situace.

První kapitola bakalářské práce obsahuje obecné představení bikrosu, kde je uvedena světová a česká historie, současnost a technické podmínky bikrosu. Dále tato kapitola obsahuje stručná bikrosova pravidla a nominační kritéria na OH.

Následující kapitola se zabývá obecným představením fourcrossu. Její struktura je velmi podobná první kapitole, jen zde nejsou uvedeny nominační kritéria na OH, jelikož tento sport není zařazen v olympijském programu.

Ve čtvrté kapitole jsou rozepsány pohybové schopnosti a faktory, které ovlivňují výkony BMX a 4X jezdců. V této kapitole bylo zjištěno, že BMX a 4X jsou disciplíny, při kterých nezáleží pouze na výkonnostních schopnostech jezdců, ale podstatnou část výsledku ovlivňují vnitřní a vnější faktory, kterým je věnována kapitola č. 4.2.

Následující část práce se zabývá charakteristikou závodnice Romany Labounkové. Zde je rozepsána její sportovní minulost, která napovídá o tom, že závodnice má za sebou mnoho úspěchů v mezinárodních závodech.

Kapitola číslo 7 splňuje dílčí úkol č. 3, který pojednává o nastínění sportovní přípravy cyklistky. Je zde podrobně rozepsán roční tréninkový cyklus včetně ukázkových týdenních plánů. V poslední části této kapitoly jsou uvedeny návrhy na zlepšení. Na příklad bylo zjištěno, že závodnice nevyužívá skoro žádných regeneračních prostředků. V případě, že by závodnice zařadila do tréninkového plánu více regenerace, mohlo by to pomoci její výkonnosti. Další návrhy na zlepšení jsou k dispozici v kapitole č. 6.3.

Financování je kapitola, ve které jsou podrobně popsány příjmy a výdaje v letech 2009 a 2010. V této kapitole bylo zjištěno, že příjmy závodnice v roce 2009

činily 329 800 Kč a výdaje v tomtéž roce byly ve výši 384 952 Kč, z čehož vyplývá, že závodnice musela v této sezóně doplatit 55 152 Kč. Jak již bylo zmíněno, Romana Labounková je studentkou vysoké školy, tudíž nemá žádné příjmy a potřebnou částku jí poskytli rodiče. V roce 2010 se příjmy rovnaly 500 000 Kč a výdaje se vyšplhaly na částku 575 489 Kč. Ve výsledku to znamená, že rodiče za závodnici v roce 2010 zaplatili 75 489 Kč. Důležité je podotknout, že uvedené příjmy a výdaje jsou pouze za soustředění, závody a materiál, nejsou zde započítány výdaje na stravu či jiné výživové doplňky během soustředění či závodů. V kapitole č. 7.4 jsou uvedeny návrhy na zlepšení současné finanční situace.

Sportovní příprava a financování jsou kapitoly na sobě závislé. Pokud by se závodnici nepodařilo sehnat dostatek financí, nemohla by jezdit na soustředění a mezinárodní závody. A naopak - případě, že by závodnice neměla výborné úspěchy, nebyla by pro sponzory její nabídka dostatečně zajímavá, tudíž by neměla dostatek finančních prostředků.

Hlavní cíl práce a všechny dílčí úkoly bakalářské práce se podařilo splnit. Sportovní příprava a finanční zabezpečení závodnice jsou v současné situaci velmi dobře promyšleny a proto návrhy na zlepšení mají spíše doplňkový charakter. Výsledky práce budou poskytnuty závodnici a jejím rodičům k možnému zlepšení současného stavu.

9 Literatura

1) *About GT bicycles*[online]. c2011, poslednírevize 2011-03-09 [cit. 2011-03-10].

Dostupné z: <[http://www.gtbicycles.com/cze/about/us GT history](http://www.gtbicycles.com/cze/about/us%20GT%20history)>.

2) *A ShortHistory of BMX*. [online]. 2004-01-08, [cit. 2011-02 12].

Dostupné z: <<http://oldsite.uci.ch/english/bmx/index.htm>>.

3) BABÁK, C. *Abeceda bikrosu*. 1. vyd. Brno: Nakladatelství POBA, 1992.

4) BARTŮŇEK, K. *Trenér cyklistiky BMX*. Praha: Sportpropag, 1990.

5) *BMX*[online]. 2010-11-03, [cit. 2011-02-01].

Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/BMX>>.

6) *Brian Lopes*[online]. c2011, poslednírevize 2011-03-16[cit. 2011-03-17].

Dostupné z: <<http://www.brianlopes.com/bio.html>>.

7) ČÁSLAVOVÁ, E. *Management a marketing sportu*. Praha: Olympia a.s., 2009. ISBN 978-80-7376-150-9.

8) *Dale Holmes*[online]. 2008-02-23, poslednírevize 2011-02-03[cit. 2011-03-11].

Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/Dale_Holmes>.

9) *Four-cross*[online]. 2010-08-21, [cit. 2011-02-18].

Dostupné z: <<http://en.wikipedia.org/wiki/Four-cross>>.

10) *FourcrossChampionships*[online]. 2010-09-04, [cit. 2011-02-18].

Dostupné z: <http://www.4x.cz/wp-content/uploads/2011/01/polis_statistics_uci_4x_10-09-04.pdf>.

- 11) GAJDA, V. *Antropomotorika pro rekreology*. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, 2004.
- 12) HEGER, J. *Evidence příjmů a výdajů*. Účetní doklady Bikrosklubu Jeseník, 2009-2010.
- 13) *Historie Fourcrossu a jeho předchůdců*[online]. c2004, poslední revize 10. 2. 2011 [cit. 2011-02-18]. Dostupné z: <<http://www.sportovni.net/fourcross/historie/>>.
- 14) HOFMAN, K. Příště opět o medaile?. *VELO*, červenec-srpen 2010, roč. 13., č 7-8, str. 136-142. ISSN: 1213-113X
- 15) HORÁKOVÁ, J. *Bikros – forma moderní cyklistiky*[online]. 2008-04-27, [cit. 2011-03-10]. Dostupné z: <http://is.muni.cz/th/68799/fsps_b/Bakalarska_prace_Jana_Horakova.pdf>.
- 16) *Jared Graves*[online]. c2011, poslední revize 2011-03-18[cit. 2011-03-17]. Dostupné z: <<http://www.cycling.org.au/?Page=8850>>.
- 17) *Jeseník- Tratě v ČR*[online]. 2007-04-24, [cit. 2011-03-10]. Dostupné z: <<http://bmxjesenik.blog.cz/0704/foto-jesenicke-bikrosky>>.
- 18) *Māris Štrombergs*[online]. 2008-12-18, poslední revize 2010-11-23 [cit. 2011-03-11]. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/M%C4%81ris_%C5%A0trombergs>.
- 19) *Michal Prokop*[online]. 2011-02-25, [cit. 2011-03-17]. Dostupné z: <http://www.redbull.cz/cs/Satellite/cz_CZ/Profile/Michal-Prokop----Cyklistick%C3%A9-sporty-profil---Red-Bull-021242753085707>.

20) NOVOTNÝ, J. *Ekonomika sportu*. 1. vyd. Praha: ISV nakladatelství, 2000. ISBN 80-85866-68-4.

21) *Prokop – Results*[online]. 2011-03-10, [cit. 2011-03-11]. Dostupné z: <<http://www.prokoprider.net/index.php?p=prokop-results&sm=menu>>.

22) *Prováděcí pokyny BMX 2010* [online]. 2010-01-12, [cit. 2011-02-18]. Dostupné z: <http://www.ceskysvazcyklistiky.cz/upload/administrativa/PROVADECI_POKYNY_BMX_2010.pdf>.

23) *Ranking - Mountain Bike 2010*[online]. 2011-03-16, [cit. 2011-03-17]. Dostupné z: <<http://www.uci.ch/templates/BUILTIN-NOFRAMES/Template3/layout.asp?MenuId=MTUxNjU&LangId=1>>.

24) *Sam Willoughby*[online]. c2011, poslední revize 2011-03-18 [cit. 2011-03-20]. Dostupné z: <<http://www.cycling.org.au/default.asp?id=20034>>.

25) *Soutěžní řád horských kol ČSC 2009 – Fourcross*[online]. 2009-05-28, [cit. 2011-02-18]. Dostupné z: <http://www.4x.cz/wp-content/uploads/2009/05/rules_csc_soutezni-rad_4x_09-05-28.pdf>.

26) *Tomáš Slavík – BIO*[online]. c2008, poslední revize 2011-03-15 [cit. 2011-03-17]. Dostupné z: <<http://www.tomasslavik.com/cz/bio>>.

27) TOMLINSON, J. *Encyklopedie Extrémních sportů*. 1. vyd. Praha: Egmont ČR s.r.o., 2000. ISBN 80-7186-523-0.

29) Zákon č.202/1990 Sb. ze dne 17. května 1990 o loteriích a jiných podobných hrách o loteriích[online]. 2005-09-20, [cit. 2011-03-24]. Dostupné z: <http://www.corona.cz/zak/202_1990.htm>.

29) ŽIVNÝ, R. *Adresář BMX 2010*[online]. 2009-12-13, [cit. 2011-02-01].

Dostupné z: <http://www.bikros.cz/Bikros_cj/view.php?cislocclanku=2010011304>.

30) ŽIVNÝ, R. *Historie BMX*[online]. 2005-07-15, [cit. 2011-02-01].

Dostupné z: <http://www.bikros.cz/Bikros_cj/view.php?cislocclanku=2005071503>.

10 Seznam příloh

- Příloha č. 1 Fotografie BMX tratí
- Příloha č. 2 Fotografie Romany Labounkové
- Příloha č. 3 Část zákona o loteriích a jiných podobných hrách
- Příloha č. 4 Vyčíslené výdaje v sezóně 2009

Příloha č. 1 – Fotografie BMX tratě

Obrázek č. 1: Bikrosová dráha v Klatovech (vlastní zdroj)

Obrázek č. 2: Bikrosová dráha v hale Bercy v Paříži (vlastní zdroj)

Příloha č. 2 – Fotografie Romany Labounkové

Obrázek č. 3: Romanin trénink startů na BMX trati v Jeseníku (vlastní zdroj)

Obrázek č. 4: BMX závody, Romana Labounková jede v modrém dresu (vlastní zdroj)

Obrázek č. 5: 4X závod MS v Itálii 2008, Romana L. jede se startovním číslem 4 (vlastní zdroj)

Obrázek č. 6: Romana Labounková se stříbrnou medailí z MS v BMX 2007 (vlastní zdroj)

Příloha č. 3 - Část zákona o loteriích a jiných podobných hrách

ZÁKON

České národní rady

ze dne 17. května 1990 č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách

§ 4

(1) Loterie a jiné podobné hry mohou být provozovány pouze na základě povolení vydaného příslušným orgánem. Provozuje-li loterie a jiné podobné hry stát, jedná jeho jménem ministerstvo nebo jím pověřená státní organizace.

(2) Povolení se vydá, jestliže provozování loterií a jiných podobných her je v souladu s jinými právními předpisy, nenarušuje veřejný pořádek, je zaručeno jejich řádné provozování včetně řádného technického vybavení a bude-li na sociální, zdravotní, sportovní, ekologický, kulturní nebo jinak veřejně prospěšný účel použito části výtěžku ve výši, která odpovídá v tabulce stanovenému procentu, to je nejméně 6 % až 20 % z rozdílu, o který příjem provozovatele, tvořený všemi vsazenými částkami ze všech jím provozovaných her podle § 2 a § 50 odst. 3, které podléhají vyúčtování v účetním období, převyšuje výhry vyplacené sázejícím, správní poplatky, místní poplatky a náklady státního dozoru "(dále jen "část výtěžku").

Výše rozdílu v mil. Kč	do 50	50-100	100-500	500-1000	nad 1000
Stanovené v % odvodu	6%	8%	10%	15%	20%

Odvod části výtěžku v určené výši na veřejně prospěšné účely splňuje podmínku stanovenou zvláštním předpisem. ³⁾

3) § 19 odst. 1 písm. g) zákona ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.[27]

Příloha č. 4 – Vyčíslené výdaje v sezóně 2009

Výdaje 2009	Částka v Kč
Soustředění	58939
Závody BMX	73106
Závody 4X	67948
Materiál	125159
Výdaje reprezentace	59800
Celkem	384952

Tabulka č. 1: Výdaje Romany Labounkové v roce 2009